

571. 404

พ 3617

9.3

การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

พาริดา ประธาน

19 พ.ธ. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

กรกฎาคม 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

174329

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(รศ. กมลรัตน์ หล้าสงวณ)

..... กรรมการ

(ดร. ศุภณี โยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ. กมลรัตน์ หล้าสงวณ)

..... กรรมการ

(ดร. ศุภณี โยเหลา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ. ดร. วชิรญา บัวศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ประกอบด้วย รศ.กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.คุษฎิ โยเหลา กรรมการที่ปรึกษา และ ผศ.ดร.วชิรญา บัวศรี กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในงานแนะแนว ประกอบด้วย ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ศ.ดร.ม่องพรรณ เกศพิทักษ์ และอาจารย์สุจิน สวนศรี ที่ได้กรุณาตรวจปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร คุณประชา ม่องใส คุณสฤณีชัย ศิริพร คุณรัชชัย ตุ่มท่าไม้ คุณเจริญ ยิ่งคำนุ่น คุณอัศวิน ศิลปเมธากุล และคุณสุกัญญา ยีอาร์ ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำกลุ่ม และเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล รวมทั้งนักศึกษาผู้ให้อาศัยในกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่ได้ให้กำลังใจและทุนอุดหนุนในการศึกษาและการทำปริญญานิพนธ์ จนสำเร็จ

และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคล คณะบุคคล และเพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ทุกคนที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ โอกาสนี้ ที่มีส่วนทำให้ปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

พาริดา ประธาน

กรกฎาคม 2533

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
สมมุติฐานเพื่อการวิจัย	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
เอกสารที่เกี่ยวกับบริการแนะแนว	12
ความหมายและจุดมุ่งหมายของการแนะแนว	12
ปรัชญาการแนะแนว	14
ขอบข่ายของการแนะแนว	14
ความจำเป็นในการให้บริการแนะแนว	16
บริการแนะแนวในโรงเรียน	17
เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และการดำเนินงานแนะแนว	23
การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ	23
ความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่	25
การดำเนินงานแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	29
กระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	31

เอกสารเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	33
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	33
ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบริการแนะแนวในระบบโรงเรียน	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านต่าง ๆ	41
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล	63
ผลการศึกษาค้นคว้า	64
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	92
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	92
สมมุติฐานในการค้นคว้า	92
วิธีดำเนินการวิจัย	93

การวิเคราะห์ข้อมูล	93
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	94
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	105
 บรรณานุกรม	 109
 ภาคผนวก	 121
ภาคผนวก ก	122
ภาคผนวก ข	125
ภาคผนวก ค	131
 ประวัติย่อของผู้วิจัย	 152

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญหลักสูตร 2530 แบบชั้นเรียน	5
2	จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญหลักสูตร 2530 แบบทางไกล	6
3	รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการสุม	50
4	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
5	แสดงจำนวนข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	65
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนว	67
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนวจำแนกตามเพศ	68
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนว จำแนกตามระดับชั้น	70
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนวจำแนกตามประเภทการเรียน	72
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนวจำแนกตามอายุ	74
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ บริการแนะแนวจำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	76
12	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการ แนะแนวจำแนกตามเพศ	78
13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความต้องการบริการ แนะแนวจำแนกตามระดับชั้น	80

14	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความต้องการบริการ แนะแนวจำแนกตามประเภทการเรียนรู้	82
15	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวจำแนกตามอายุ	84
16	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	86
17	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่	88
18	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการสนเทศ ของนักศึกษา ผู้ใหญ่วัยที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่	89
19	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคล ของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่	90
20	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการติดตามผล ของนักศึกษา ผู้ใหญ่วัยที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่	91
21	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการ สำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ	126
22	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการสนเทศ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ	127
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการ ให้คำปรึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ	128
24	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการ จัดวางตัวบุคคล ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ	129
25	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการ ติดตามผลของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ	130

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แผนภูมิแสดงกระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	31
---	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่า ปัญหาการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่มีแนวโน้ม จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าผู้ที่จบระดับปริญญาตรีหรือผู้จบชั้น ป.6 แล้วไม่มีโอกาสศึกษาต่อก็เป็นผู้ว่างงาน ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการและสาเหตุที่สำคัญพบว่า เป็นกลุ่มที่ขาดโอกาสที่จะได้รับข่าวสารในด้านการศึกษาและอาชีพ หรือไม่มีโอกาสได้รับบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตนเอง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 43) ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงยอมรับและตระหนักในปัญหาการว่างงานว่า เป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2526 ให้กระทรวงศึกษาธิการปรับแผนการศึกษาและพัฒนา งานแนะแนวและอาชีพ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง จึงได้เน้นให้มีการแนะแนว โดยได้บรรจุการแนะแนวไว้ในนโยบายข้อ 4 ของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ว่า (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 46)

...ปรับปรุง พัฒนา และขยายงานด้านแนะแนว ทั้งในและนอกระบบเพื่อให้การศึกษามีผลต่อการมีงานทำ ของบุคคลในวัยแรงงาน จัดให้มีศูนย์การศึกษาค้นคว้า และวิจัยเพื่ออาชีพ มีระบบ และประสานงานการแนะแนวทั่วประเทศทั้งในและนอกระบบ และจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ...

กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นกรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการว่างงาน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการศึกษาตลอดชีวิต จึงได้จัดการศึกษาเพื่อขยายโอกาสแก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่คนนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ได้รับการศึกษา

ที่เป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทนต่อเหตุการณ์ มีโอกาสพัฒนาทักษะและวิชาชีพตามความจำเป็น เพื่อสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 36) ดังนั้นในการจัดการศึกษา จึงมีกิจกรรมหลักอยู่ 3 ลักษณะคือ การให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ และการเพิ่มความรู้ทักษะวิชาชีพในการประกอบอาชีพ ซึ่งกลุ่มผู้เรียนนั้นมีความแตกต่างกันทั้ง ประสบการณ์ อายุ พื้นฐานการศึกษา ความสนใจ และความสามารถ อีกทั้งเป็นผู้ที่ห่างเหินจากการศึกษาไปนาน หรือบางคนไม่เคยผ่านการศึกษาในระดับใด ๆ มาก่อน จึงไม่อาจแน่ใจในทิศทางการเรียนของตน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดให้ ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวได้สะท้อนออกมาให้เห็นในลักษณะต่าง ๆ เช่น การออกกลางคัน การขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น การที่จะป้องกันหรือแก้ปัญหาเหล่านี้ ตลอดจนช่วยให้การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น และได้ผลดีนั้นพบว่า การจัดบริการแนะแนวมีส่วนช่วยได้มาก (วิรุพท์ นิลโรจน์. 2530 : 60)

เนื่องมาจากบริการแนะแนวเป็นบริการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะการแนะแนวยึดหลักการให้บุคคลสามารถช่วยตนเองตัดสินใจด้วยตนเอง ตลอดจนช่วยให้บุคคลนั้นมีความพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในสังคม (พจนา กิยะสูตร. 2532 : 9 ; อ่างอิงมาจาก กรมวิชาการ. 2532 : 1) ซึ่งมีความวุ่นวายและเปลี่ยนแปลงไปมากทั้งทางวัตถุและจิตใจ จึงทำให้เด็กอาจมีปัญหต่อการปรับตัวและการทำงานได้ การแนะแนวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถมองและเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างละเอียดและถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นได้ด้วยตนเอง และยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งสามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างมีความสุข (ภาณุพันธ์ สุวรรณภูมิ. 2530 : 17)

ด้วยเหตุนี้การแนะแนวจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษานอกระบบ ที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว จึงได้ให้มีการบรรจุงานแนะแนวไว้ในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ระยะที่ 6 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 73)

ซึ่งระบุไว้ว่า "...ส่งเสริมและพัฒนาระบบการแนะแนวให้เกิดการประสานความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ข้อมูล สารสนเทศ เนื้อหาสาระที่ให้บริการ รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอน เวลา และบุคลากร..."

ในส่วนของการจัดการแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินการได้เริ่มอย่างมีระบบเมื่อปี พ.ศ. 2530 โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้สั่งการให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ จัดตั้งศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพขึ้น และยังมีการประเมินผลศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพดีเด่นประจำภาคทั่วประเทศด้วย เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2532 (ไทยรัฐ. 2532 : 8) พร้อมกันนี้ยังได้กำหนดระบบการจัดการแนะแนวควรประกอบด้วย การสำรวจข้อมูล การให้ข่าวสารข้อมูล การให้คำปรึกษา การให้ผู้รับตัดสินใจเลือกกิจกรรมการศึกษาหรืออาชีพ ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลการแนะแนวที่ทำไป อีกทั้งมีการบรรจุและแต่งตั้งอาจารย์แนะแนวให้ปฏิบัติงานแนะแนวอีกด้วย แต่จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบว่าการเกิดความสับสนของการเรียนหรือการฝึกอาชีพอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้รับการแนะแนวหรือไม่ได้รับข้อมูลในการคิดพิจารณาเลือกตัดสินใจเลือกเรียนหรือเลือกประกอบอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 3) และจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (สุชิน สอนศรี. 2532 : สัมภาษณ์) พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ขึ้น เนื่องจากงานแนะแนวเป็นงานที่เพิ่งเริ่มจัดให้มีขึ้น และผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ขาดความรู้ในกระบวนการแนะแนว จึงไม่ทราบวิธีการที่จะจัดบริการแนะแนวให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พันธุ์แพทย์รัตน์ (2531 : 1 - 2) ที่ได้รายงานการนิเทศติดตามผลการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ พบว่า การจัดบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 14 จังหวัดนั้น อยู่ในระยะเริ่มต้น ยังขาดความพร้อมบางประการ โดยเฉพาะองค์กร และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรผู้ให้การแนะแนว ทำให้ส่งผลกระทบต่อบริการด้านต่าง ๆ

จากเอกสารข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานที่ใหม่ ซึ่ง สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2523 : 3) ได้กล่าวถึงลักษณะงานที่เริ่มจัดว่าสิ่งสำคัญที่ผู้วางแผนโครงการจะต้องทำอันดับแรกคือ การพยายามสำรวจ ค้นหา ถึงความต้องการและความสนใจของผู้ใหญ่ และกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะร่วมในกิจกรรมตามโครงการด้านการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิลาวรรณ รัตนเศรษฐากุล (อดิศักดิ์ ชูวาจิวัฒน์. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก

วิลาวรรณ รัตนเศรษฐกุล. ม.ป.ป. : 121) ที่กล่าวว่า การที่จะจัดตั้งโปรแกรมการศึกษา ผู้ใหญ่ให้ได้ผลดีนั้น นักการศึกษาจะต้องสำรวจให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเสียก่อน การสำรวจความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ขาดไม่ได้ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ ขึ้นกับขั้นตอนนี้สูงมาก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญของสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษา ผู้ใหญ่ ซึ่ง ชิดชม กาญจนโชติ และคนอื่น ๆ (2514 : 263 - 264) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสำรวจความต้องการนักเรียนไว้ว่า การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบริการแนะแนวของโรงเรียน ได้แก่ การสำรวจความต้องการของนักเรียนและการศึกษาผลของการจัดบริการแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พิศาลบุตร (2523 : 16 - 17) ที่กล่าวว่า การริเริ่มบริการแนะแนวนั้นจำเป็นที่จะต้องสำรวจปัญหาความต้องการของนักเรียนว่ามีปัญหาหรือต้องการอย่างไร ซึ่งอาจสอบถามนักเรียนด้วยการออกแบบสำรวจหรือแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ และอาจรวบรวมปัญหาและความต้องการจากครูก็ได้ เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการพิจารณาว่า ควรจะเริ่มการแนะแนวโดยเน้นเรื่องใดหรือด้านใดเป็นพิเศษ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของนักเรียนและโรงเรียน

จากสภาพความเป็นจริงในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนจัดบริการแนะแนวให้นักศึกษาน้อย และนักศึกษาที่มาเรียนก็มีสภาพที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากสถิติการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2532 ซึ่งแสดงในตาราง 1 และตาราง 2 ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531)

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญหลักสูตร 2530 แบบชั้นเรียน

ระดับ	เพศ	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532					
		ต่ำกว่า 14 ปี	14-25 ปี	26-35 ปี	36-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป	รวม
มัธยมศึกษาตอนต้น	ชาย	126	718	127	59	4	1097
	หญิง	240	816	259	57	6	1378
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ชาย	-	216	133	73	3	425
	หญิง	-	184	101	68	6	359
รวม		366	1997	620	257	19	3259

ตาราง 2 จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญหลักสูตร 2530 แบบทางไกล

ระดับ	เพศ	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532					
		ต่ำกว่า 14 ปี	14-25 ปี	26-35 ปี	36-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป	รวม
มัธยมศึกษาตอนต้น	ชาย	4	179	24	6	-	213
	หญิง	16	288	22	5	-	331
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ชาย	-	136	18	8	1	163
	หญิง	-	240	15	11	-	266
รวม		20	843	79	30	1	973

จากสถิติของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษา หลักสูตร 2530 ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความแตกต่างกันมากทั้งอายุและประสบการณ์ ซึ่งในการที่จะจัดบริการแนะแนวควรที่จะตอบสนองความต้องการตามสภาพนักศึกษาด้วย และเนื่องจากยังไม่มีผู้ศึกษาถึงความต้องการในการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสำรวจค้นคว้าถึงสภาพความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมมีคุณค่า และมีความหมายต่อชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่อายุน้อยกว่า ๓๕ ปี ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สมมติฐานเพื่อการวิจัย

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เรียนแบบทางไกลและแบบชั้นเรียนมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
5. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน

ความสำคัญของการค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ ครูผู้สอน ครูประจำกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์แนะแนว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ได้พิจารณาหาแนวทาง พัฒนางานแนะแนว ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และปรับปรุงบริการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานักเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน ในปีการศึกษา 2532 ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะมราวาส มีประมาณ 4,232 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานักเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน ในปีการศึกษา 2532 ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะฝ่ายมราวาส ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) มีจำนวนทั้งสิ้น 600 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ ได้แก่ ชาย และหญิง

3.1.2 อายุ ได้แก่ 14 - 17 ปี และ 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี

3.1.3 ระดับการศึกษา ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.4 ประเภทการเรียน ได้แก่ แบบชั้นเรียน และแบบทางไกล

3.1.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการบริการแนะแนว ในด้านต่าง ๆ 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เฉพาะขรราวาส ไม่รวมภิกษุสามเณรและผู้อยู่ในเรือนจำ ซึ่งจะเรียนโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่เรียนแบบชั้นเรียนและแบบทางไกล ยกเว้นแบบตนเอง

1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษา ประเภทชั้นเรียน หมายถึง นักศึกษาที่มาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ที่ทำการเปิดสอนในเวลา 17.30 - 20.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงเสาร์

1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษา ประเภททางไกล หมายถึง นักศึกษาที่เรียนแบบระบบเปิด คือศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร จากวิทยุ และโสตทัศนูปกรณ์ และมีการพบกลุ่ม โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงานให้เกิดกิจกรรม กำหนดให้มาพบกลุ่มทุกสัปดาห์

2. ความต้องการบริการแนะแนว หมายถึง สิ่งที่นักศึกษามีความประสงค์จะได้รับจากบริการต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษาจัดให้ ทั้งในส่วนที่สถานศึกษาจัดอยู่แล้ว และสมควรจัดให้มีขึ้น เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ความต้องการในครั้งนี้ ได้แก่ บริการแนะแนว 5 บริการ คือ

2.1 บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับนักศึกษา ทำให้สถานศึกษารู้จักและเข้าใจนักศึกษา และเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อพิจารณาตัดสินใจเลือกการศึกษาหรืออาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ได้แก่ การทดสอบ และการสอบถาม

2.2 บริการสนเทศ หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อรวบรวมและนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาได้รับข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษามิใช่ในด้านการศึกษา อาชีพ การปฏิบัติตนในสังคมและการปรับตัวให้

เหมาะสมในสภาพการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ การปรุมนิเทศ การใช้บริการห้องสมุด การจัดป้ายนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรและการจัดประชาสัมพันธ์

2.3 บริการให้คำปรึกษา หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาโดยมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเองมากขึ้น ในด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัวและสังคม ทำให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

2.4 บริการจัดวางตัวบุคคล หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับการเลือกแนวทางในสถานศึกษา ทำให้สามารถใช้โอกาสที่ตนเองมีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ได้แก่ บริการจัดหางาน ทุนการศึกษา และการสอนซ่อมเสริม

2.5 บริการติดตามผล หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อติดตามผลผู้รับบริการแนะแนว โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการแนะแนวดังกล่าว แล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาผลงานแนะแนวที่ดำเนินไปแล้วเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะได้รับผลสำเร็จในการทำงานต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยต่าง ๆ 6 ประการ คือ

3.1 ความทะเยอทะยาน หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่ต้องการให้งานสำเร็จ โดยการตั้งความคาดหวังไว้สูง มุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ได้เลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน

3.2 ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่เต็มใจเอาใจใส่และตั้งใจจริงในการทำงาน ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง สนุกสนาน ในการทำงาน

3.3 ความกล้าเสี่ยง หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวในการทำสิ่งที่เป็นไปได้ ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจ มุ่งทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จมากกว่าที่จะทำเพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลว

3.4 ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่มีการรักษาสีหน้าหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน และปรับปรุงตนให้ดีขึ้นเสมอ แม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็จะทำงานนั้นให้สำเร็จได้

3.5 การรู้จักวางแผน หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่มีแบบแผนในการทำงาน เล็งเห็นการณ์ไกล ทำงานอย่างประณีตและเป็นระเบียบ มีความรอบคอบในการทำงาน เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

3.6 ความมีเอกลักษณ์ หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่เป็นตัวของตัวเองสูง ไม่เลียนแบบคนอื่น ริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดตนเอง สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ ๆ มีอิสระในการทำงานและการแสดงออก

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำแนกหัวข้อได้ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับบริการแนะแนว ประกอบด้วย ความหมายและจุดมุ่งหมายของการแนะแนว ปรัชญาการแนะแนว ความจำเป็นในการให้บริการแนะแนว บริการแนะแนวในโรงเรียน
2. เอกสารที่เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และการดำเนินงานแนะแนวประกอบด้วย การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ การดำเนินงานแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน รูปแบบบริการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วย ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบริการแนะแนว นอกระบบ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เอกสารที่เกี่ยวกับบริการแนะแนว

ความหมายและจุดมุ่งหมายของการแนะแนว

คำว่า "การแนะแนว" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Guidance" มีความหมายว่า "การชี้ช่องทาง" ซึ่ง แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parson) เป็นผู้ใช้เป็นคนแรก เมื่อ ค.ศ. 1908 (มัลลิกา เกาวิจิตร และคนอื่น ๆ. 2508 : 3) ความหมายของการแนะแนวนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

วิลเลียม (William. 1937 : 142 - 147) กล่าวว่า การแนะแนวคือบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเรียนอยู่หรือออกจากโรงเรียน

แล้วก็ตาม เพื่อช่วยให้เขารู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพ รู้จักปรับตัวในด้านสุขภาพ นันทนาการ และสังคม อย่างเหมาะสม ส่วน วัชร ทรัพย์มี (2520 : 3) ให้ความหมายว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ตนเองในด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองให้ถึงขีดสูงสุดในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ จำเนียร ช่างโชค (2521 : 6) ได้กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และผู้อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ให้สามารถพัฒนาตนเอง และนำศักยภาพของตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม เพื่อสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531.ก : 6) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักและเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง หลักวิชาการและสิ่งแวดล้อม และสามารถนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจได้ว่า ในโลกของการศึกษาและงานอาชีพนั้น ตนเองควรจะศึกษาด้านใด ประกอบอาชีพใด หรือจะแก้ปัญหาชีวิตอย่างไร จึงจะเหมาะสมและประสบความสำเร็จในชีวิต

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และบุคลิกภาพ รวมทั้งเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตนมีอยู่ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้น และสามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

สำหรับจุดมุ่งหมายของการแนะแนวนั้น (ประสาร ทิพย์ธารา. 2520 : 22 ; วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 43 ; วัฒนา พัทธราวิช. 2531 : 11) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้

1. การแนะแนวให้การช่วยเหลือแก่บุคคล โดยมีเป้าหมาย 3 ด้าน คือ การป้องกันปัญหา การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการ
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
3. ให้เด็กมีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง เพื่อให้เด็กตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สามารถเข้าใจตนเอง แก้ปัญหาคด้วยตนเอง โดยมีผู้แนะแนวให้ความช่วยเหลือ
5. ช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน
6. ช่วยเหลือผู้บริหาร คณะครู เข้าใจในพฤติกรรมเด็ก เพื่อเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน
7. เพื่อช่วยในการจัดการศึกษา หลักสูตร คำสอน ให้สนองความต้องการของเด็กได้
8. ช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษา

ปรัชญาการแนะแนว

ปรัชญาเปรียบเสมือนทางในการดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่วางไว้ สำหรับปรัชญาการแนะแนวนั้น พรหมธิดา แสนคำเครือ (2528 : 7) กล่าวว่า เป็นความเชื่อหรือแนวความคิดที่นักแนะแนวหรือผู้ปฏิบัติงานยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแนะแนว ซึ่งมีผู้กล่าวถึงปรัชญาการแนะแนวได้อย่างสอดคล้องกัน ได้แก่ คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2521 : 12) รัตรี พัฒนรังสรรค์ (2522 : 7) สถิต วงศ์สรริศ (2527 : 47 - 50) ดังนี้

1. คนเราทุกคนย่อมมีความแตกต่างกัน
2. บุคคลแต่ละคนย่อมมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ
3. บุคคลแต่ละคนมีศักดิ์ศรีของตนเอง และรับผิดชอบในการดำเนินชีวิตของตนเองได้
4. พฤติกรรมทุกอย่างของบุคคลย่อมมีสาเหตุ
5. มนุษย์เป็นสิ่งมีคุณค่า และมีศักยภาพประจำตัว หากได้รับการช่วยเหลือทุกคนมีโอกาสรพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มที่

ขอบข่ายของการแนะแนว

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2521 : 15 - 16) กล่าวว่า ในการจัดบริการแนะแนวนั้นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้รับบริการก่อน เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาการจัดบริการให้สนองความต้องการของผู้รับบริการ ซึ่งการแนะแนวที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในหมู่นัก

แนะแนวนั้นมีขอบข่ายอยู่ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การแนะแนวการศึกษา (Education Guidance) หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลได้รับความสำเร็จทางการศึกษาตามความสามารถของเขา ซึ่งบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้นั้น อาจเป็นเพราะมีอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ เช่น การเลือกวิชาที่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดหมายทางการศึกษาที่จะทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการจัดบริการแนะแนวเพื่อแก้ไขปัญหาให้หมดไป

2. การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) หมายถึง กระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลให้สามารถมีอาชีพที่เหมาะสม และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ ซึ่งในการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะต้องพิจารณาบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ หรือสติปัญญา เศรษฐกิจ และอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลนั้นมาพิจารณาให้บุคคลนั้นว่าจะเลือกอาชีพและเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง

3. การแนะแนวส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance) หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตของตนเองอย่างมีความสุขในสังคม มีความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์มั่นคง รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

วนิดา แดงสุภา (2529 : 27) ได้กล่าวถึง งานแนะแนวทั้ง 3 ประเภท คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวส่วนตัว และสังคมว่า

... ถ้าพิจารณาโดยผิวเผินอาจเหมือนกับว่าจะแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด แต่ความจริงนั้นในบางครั้งบางเรื่องจะสัมพันธ์กันจนแยกไม่ได้ เช่น การแนะแนวการศึกษาต่อซึ่งเป็นประเภทการแนะแนวการศึกษา แต่การที่จะเรียนต่อก็หวังที่จะได้มีอาชีพทำในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ กัน การเลือกทางการศึกษาต่อก็คือการเลือกศึกษาเพื่ออาชีพ และการแนะแนวส่วนตัวเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีเพื่ออยู่ร่วม ทำงานร่วมกับผู้อื่นก็นับเนื่องได้ว่าเป็นการแนะแนวอาชีพได้ด้วย การแนะแนวทั้ง 3 ประเภทนี้ จึงดูในบางครั้งก็ซ้ำซ้อนกัน แต่การแยกประเภทจะช่วยให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการแนะแนวดูให้ชัดเจนขึ้น...

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวมี 3 ประเภทนั้น ได้แก่ การแนะแนว การศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวส่วนตัวและสังคม ดังนั้นในการจัดบริการแนะแนวควรที่จะจัดให้ครอบคลุมให้ครบทั้ง 3 ประเภท

ความจำเป็นในการให้บริการแนะแนว

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศไทย ได้เปิดบริการแนะแนวกันมาก โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศ สาเหตุที่ต้องมีการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนในประเทศไทยนั้น วัชร ทรัพย์ (2531 : 5 - 7) กล่าวว่า เนื่องจากปัจจุบันหลักสูตรในโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน บริการแนะแนวจึงมีความจำเป็นในการช่วยนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้วิทยาการที่เพิ่มขึ้น มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองยังได้ข้อมูลในเรื่องเหล่านี้ไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดปัญหาการเลือกสายวิชาเรียนหรือการศึกษาต่อ อีกทั้งประชาชนมีทัศนคติไม่คิดต่อการอาชีวศึกษา ทำให้นักเรียนส่วนมากมุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้ง ๆ ที่นักเรียนเป็นจำนวนมากไม่ได้มีความสามารถหรือความถนัดในสาขาที่ตนเรียน และเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้ประเทศไทยขาดแคลนช่างฝีมือที่มีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ได้มีงานวิจัยที่ยืนยันข้อสรุปดังกล่าว ได้แก่ งานวิจัยของ ชูถิ่น จุลทรัพย์ และ จันทมา บุญวาทีรา (2509) จงดี ทุมโฆสิต (2514) ชัยวัฒน์ วิสฺฐธิมรรคกุล (2517) และฉวี จ้อยสำเภา (2520) ซึ่งส่วนใหญ่พบว่า นักเรียนจะเลือกเรียนทางด้านสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ นอกจากนี้สภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ใกล้ชิดเด็กที่ควรจึงก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมในเด็กมากขึ้น ดังงานวิจัยหลายชิ้นที่ยืนยันว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในด้านต่าง ๆ มากมาย (สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2515 : อาคม จันทสุนทร. 2519 ; มาลินี จุโฑปะมา. 2520)

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมดังกล่าว ทำให้บริการแนะแนว เป็นสิ่งที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ซึ่ง วัชร ทรัพย์ และจรี วาทิกทินกร (2528 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2528 โดยศึกษา

นักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบริการแนะแนวครอบคลุมทั้งด้านแนะแนวการศึกษา แนะแนวอาชีพ และแนะแนวส่วนตัวและสังคม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การแนะแนว เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไข หนทางส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งการจัดบริการแนะแนว ควรจะครอบคลุมงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ แนะแนวการศึกษา แนะแนวอาชีพ และแนะแนวส่วนตัวและสังคม

บริการแนะแนวในโรงเรียน

สุนทรินทร์ ธนโกสย (2522 : 163) กล่าวว่า บริการแนะแนวเป็นกลุ่มกิจกรรมที่จะบริการด้านต่าง ๆ แก่เด็กและบุคคลทั่วไป ตลอดจนการติดตามวิจัยผลของบริการนั้น ซึ่งในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน บางโรงเรียนจะจัดบริการในด้านใดย่อมต้องอาศัยความพร้อมบางประการของแต่ละโรงเรียน แต่บริการหลักของการแนะแนวที่จัดในโรงเรียนโดยทั่วไปนั้น มี 5 บริการ คือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล (วัชร 'ทรัพย์มี. 2520 : 19)

1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล

การแนะแนวจะเกิดผลได้ดีต่อเมื่อผู้แนะแนวเข้าใจเด็ก และรู้จักเด็กแต่ละคนเป็นอย่างดี บริการที่สามารถช่วยได้คือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530.ก : 18) ได้ให้ความหมายของบริการสำรวจข้อมูลว่า เป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวผู้รับบริการแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการ โดยการใช้เครื่องมือเพื่อให้ผู้รับบริการแนะแนวได้รู้จักนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง มาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกการศึกษา หรือเลือกประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ประสาร ทิพย์ธารา (2520 : 23) และทองเรือน อมรัชกุล (2528 : 62) ที่กล่าวถึงบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลว่า เป็นบริการที่รวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อช่วย

ให้เข้าใจรู้จักนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น โดยอาศัยเทคนิคทางการแนะแนว ซึ่ง สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา (2520 : 43) ได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องนั้น ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การเขียนอัตชีวประวัติ การใช้แบบทดสอบแบบสำรวจปัญหา แบบสอบถาม การใช้มาตราส่วนประมาณค่า การศึกษารายกรณี เทคนิคสังคมมิติ พฤติกรรมวรรณา ระเบียนพฤติกรรม การเยี่ยมบ้าน กลวิธีระบายความในใจ และระเบียนสะสม

วัตถุประสงค์ของบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลนั้น ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 44) กล่าวว่า เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ของนักเรียน ช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน เพื่อแนะแนวแก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองได้ยิ่งขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล หมายถึง บริการที่จัดขึ้นเพื่อรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน ทำให้นักครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน และเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกการศึกษา หรืออาชีพ หรือพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน

2. บริการสนเทศ

คมเพชร นัตรสกุล (2521 : 90) ได้ให้ความหมายของบริการสนเทศว่า เป็นบริการที่จัดหาข้อสนเทศที่เชื่อถือได้ในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคมให้กับนักเรียน ข้อสนเทศนั้นจะต้องเชื่อถือได้ในปัจจุบัน และมีความถูกต้องในอนาคต ส่วน ทองเรือน อมรัชกุล (2524 : 51) ให้ความหมายว่าบริการสนเทศนั้นเป็นการเสนอความรู้ และข่าวสารในด้านการศึกษา การเลือกอาชีพ สังคมและส่วนตัว โดยมีขอบเขตตั้งแต่การรวบรวมข้อสนเทศ การจัดเป็นหมวดหมู่ การประเมินค่า การแปลความหมาย ตลอดจนการเสนอข้อสนเทศแก่ผู้รับบริการ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531.ก : 21) ที่ให้ความหมายบริการสนเทศว่า เป็นการบริการจัดหารวบรวมและนำเสนอข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้น ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา การเลือกอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การปฏิบัติตนในสังคม ตลอดจนการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

สำหรับขอบข่ายของบริการสนเทศนั้น ผกา บุญเรือง (2528 : 7 - 9) ได้แบ่งขอบข่ายไว้เป็น 3 ประการ คือ

ข้อเสนอแนะทางการศึกษา หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาทุกชนิด โอกาสที่จะทำการศึกษาคือ หลักสูตร การสมัครเข้าศึกษาทุนการศึกษา

ข้อเสนอแนะทางอาชีพ หมายถึง การช่วยให้เด็กได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ช่วยให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สมัครงาน รายละเอียดงานต่าง ๆ รายได้ ความก้าวหน้า และความต้องการแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

ข้อเสนอแนะทางด้านสังคมและส่วนตัว หมายถึง ข้อมูลที่เที่ยงตรง และเป็นประโยชน์ที่ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจตนเองและผู้อื่น เกี่ยวกับโอกาสและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นข้อมูลที่ทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

อนันต์ อนันตรังสี (2524 : 84) และจิรวุฒิ ประทุมพรรัตน์ (2526 : 16) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ควรจัดในบริการสนเทศว่าควรประกอบด้วย การปฐมนิเทศ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้บริการห้องสมุด การจัดแนะแนวหมู่ การจัดป้ายนิเทศการ การจัดวันวิทยาลัย การจัดสัปดาห์แนะแนว โยมรม การจัดประชาสัมพันธ์ หรือจัดเสียงตามสาย รวมทั้งการให้ข่าวสารข้อมูลทางวิทยุและไปรษณีย์ การเชิญวิทยากร ปัจฉินิเทศ และการศึกษานอกสถานที่

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บริการสนเทศ หมายถึง บริการที่จัดขึ้นเพื่อรวบรวมและนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาให้ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาในด้านการศึกษาอาชีพ การปฏิบัติตนในสังคม และสภาพการณ์ในปัจจุบัน

3. บริการให้คำปรึกษา

ในการจัดบริการแนะแนวนั้น นักการศึกษาและผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการแนะแนวยอมรับว่า การให้คำปรึกษาเป็นหัวใจของงานแนะแนวเพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กค้นพบตัวเอง และตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยมีผู้ให้คำปรึกษาคอยช่วยเหลือ ซึ่ง ปีเตอร์ และบรู (Peter and Bruee. 1965 : 44) ได้กล่าวว่า ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือนั้นต้องได้รับการฝึกฝนทางวิชาชีพขั้นสูงมาเป็นอย่างดี

ลูว์อิส (Lewis. 1970 : 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งบุคคลผู้ประสบปัญหา ได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความรู้และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์มากขึ้น ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตทั้งส่วนที่เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531.ก : 44) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาโดยมีการติดต่อประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ขอรับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้เขารู้จักตนเองมากขึ้น รู้จักปรับตัว สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งปัญหาที่ผู้รับบริการมักจะนำมาปรึกษานั้น สถิต วงศ์สรรค์ (2527 : 256) กล่าวว่า ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับ การเรียน การเงิน การเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัวและสังคม

ในการให้คำปรึกษานั้น เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 : 382 - 384) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือนั้นมี 3 ประการ ดังนี้

1. บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างสิ่งที่จำเป็นของนักเรียนทางด้านการศึกษากับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เขามีอยู่
2. บริการปรึกษาด้านอาชีพ โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต การวางแผนอาชีพ และการเตรียมตัวเพื่อสู่งาน
3. บริการปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม โดยนักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้ตระหนักถึงศักยภาพของตน การเข้าใจตนเองและยอมรับตนเอง การเผชิญปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ดี

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บริการให้คำปรึกษา หมายถึง บริการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาโดยมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นรู้จักตนเองมากขึ้นในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

4. บริการจัดวางตัวบุคคล

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (ม.ป.ป. : 89) ได้กล่าวว่า โดยหลักการแล้ว โรงเรียนที่จัดบริการแนะแนว ควรมีการจัดวางตัวบุคคลด้วย เพราะจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาการขั้นสูงสุด และช่วยให้นักเรียนนำสิ่งที่ศึกษาอบรมไปใช้ประโยชน์และถูกทางด้วย จึงจำเป็นต้องช่วยนักเรียนให้ได้เลือกสถานที่ที่เหมาะสมกับตัวนักเรียนในการที่จะศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ ดังนั้นบริการจัดวางตัวบุคคลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งโฟรชลิช (Frochlich. 1958 : 231) ได้กล่าวว่า บริการจัดวางตัวบุคคลเป็นการช่วยเหลือนักเรียนในการทำงาน รวมทั้งช่วยนักเรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ตามความถนัด เป็นบริการที่ช่วยให้นักเรียนได้เข้าเรียนตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (ม.ป.ป. : 90) ที่กล่าวว่า เป็นบริการที่จัดให้บุคคลได้อยู่ในที่ที่เหมาะสมกับสติปัญญา ความสนใจ อุปนิสัย ความถนัด ความสามารถพิเศษ สุขภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพโดยทั่วไปของตนเอง และความต้องการของสังคมทั้งในด้านการศึกษา และอาชีพ

บุหงา วชิระศักดิ์มิ่งคล (ม.ป.ป. : 194 - 195) ได้กล่าวว่า หากจะพิจารณาการแบ่งประเภทการจัดวางตัวบุคคลโดยเอาประเภทของการแนะแนวเป็นเกณฑ์นั้น ก็สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การจัดวางตัวในด้านการศึกษา คือ การจัดให้นักเรียนได้เรียนวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับตนและถูกต้องตามหลักสูตร การจัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนที่ช่วยส่งเสริมทางด้านการศึกษา เป็นต้น

2. การจัดวางตัวทางด้านอาชีพ เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียนให้ทำงานประเภทเต็มเวลา (Full-time employment) หรือประเภทบางเวลา (Part-time employment) ตามความเหมาะสม รวมทั้งช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนอาชีพที่เหมาะสม เป็นต้น

3. การจัดวางตัวในด้านส่วนตัวและสังคม เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับการเข้าสังคม การสมาคมกับเพื่อน รวมทั้งการเข้าร่วมในกิจกรรมบางประเภทเพื่อสนองตอบความต้องการส่วนตัวของนักเรียนบางคนด้วย เป็นต้น

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บริการจัดวางตัวบุคคล หมายถึง บริการที่สถานศึกษา จัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนเกี่ยวกับการเลือกแนวทางในสถานศึกษา ทำให้สามารถใช้โอกาสที่ตน มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

5. บริการติดตามผล

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2522 : 128) ได้อธิบายความหมายบริการติดตามผล ว่าเป็น บริการที่มุ่งจะประเมินผลงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่า บริการที่จัดให้โรงเรียน นั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทำให้ทราบทัศนคติ ข้อคิดเห็น ความต้องการ ฯลฯ ซึ่งข้อมูล ที่ได้รับจากการติดตามผลจะนำไปใช้เพื่อปรับปรุง การดำเนินงานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531.ก : 57) ที่กล่าวว่า บริการติดตามผลนั้น เป็นบริการที่บุคลากรแนะแนวจัดขึ้น หลังจากที่ให้บริการแนะแนวหรือจัดกิจกรรมแนะแนวทั้งก่อน เรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อจะดูว่าผลการให้บริการแนะแนว หรือการจัดกิจกรรม แนะแนวเป็นอย่างไร จะต้องปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนใด เกิดผลตามมุ่งหวังหลังการแนะแนวหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการติดตามผลนั้น สถิต วงศ์สรรค์ (2527 : 303 - 304) และ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 215) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้

1. เพื่อประเมินผลบริการแนะแนว ว่าจัดไปแล้วได้ผลเพียงใด
2. เพื่อนำข้อมูลและผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงบริการแนะแนว และโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อให้สนองความต้องการของนักเรียนให้ดีที่สุด
3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสถานศึกษานั้น ๆ กับผู้สำเร็จการศึกษา
4. เพื่อทราบสภาพ ปัญหา อาชีพ ความต้องการ ความสำเร็จของบุคคลที่ได้รับการแนะแนวไปแล้ว

สมร ทองดี (2529 : 111 - 112) ได้กล่าวว่า บุคคลที่ควรได้รับการติดตามผลนั้น แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว นักเรียนปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน และนักเรียนที่ออกกลางคัน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บริการติดตามผล หมายถึง บริการที่จัดขึ้นเพื่อติดตามผล ผู้รับบริการแนะแนว โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพิจารณาผลงานแนะแนวที่ดำเนินไป แล้วมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาจกล่าวโดยสรุป จากเอกสารที่กล่าวถึงบริการแนะแนวในสถานศึกษา ในการจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษานั้น จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้คืบนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการของแต่ละบริการเป็นอย่างดี และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ความต้องการของผู้รับบริการเป็นอย่างดี จึงทำให้การจัดบริการแนะแนวประสบความสำเร็จ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และการดำเนินงานแนะแนว

การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

คณะกรรมการอำนวยการศึกษาผู้ใหญ่ (ศุกร ศรีแสน. 2521 : 3 ; อ้างอิงมาจาก คณะกรรมการอำนวยการศึกษาผู้ใหญ่. ม.ป.ป.) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใหญ่คือการศึกษานอกโรงเรียนธรรมดา หรือนอกเวลาปกติให้แก่บุคคลอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในรูปชั้นเรียน หรือรูปอื่น ๆ ตั้งแต่การสอนให้รู้หนังสือ และการให้การศึกษาสืบเนื่อง รวมทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ ' และในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญนี้ สุนทร โคตรบรรเทา ได้กล่าวว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนปกติ การจัดชั้นเรียนผู้ใหญ่สายสามัญจะใช้โรงเรียนในภาคปกติ ส่วนมากจะใช้อุปกรณ์จากโรงเรียนภาคกลางวัน หรือสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อสอน กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะช่วยเหลือในด้านวัสดุ ค่าตอบแทนครู และการนิเทศการสอน ส่วนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญนี้เริ่มทดลองมาตั้งแต่ พ.ศ. 2506 โดยเปิดสอนในลักษณะ กวดวิชาเป็นสองระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และตอนปลาย (ม.6) ใช้เวลาเรียนระดับละ 1 ปี แต่เมื่อสอบเสร็จแล้วให้ผู้เรียนไปสมัครสอบความรู้เอาเอง (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526 : 51 - 52)

สำหรับหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญได้ปรับปรุงเรื่อยมา จนปัจจุบัน กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน ได้ปรับมาเป็นหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ดังนี้
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 :2)

1. หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 1 - 2 พุทธศักราช 2527 และ
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 พ.ศ. 2524 เป็นหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 พ.ศ. 2524 เป็นหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนใช้หลักสูตรมัธยม
ศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แต่ได้ปรับปรุงเนื้อหารายวิชาให้เป็นหมวดวิชาที่เหมาะสมกับ
กลุ่มเป้าหมายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ส่วนในวิธีการจัดการศึกษาสายสามัญศึกษานั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้แบ่งวิธีเรียน
ได้เป็น 3 วิธี ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 41 - 78)

1. การเรียนแบบชั้นเรียน จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการ
ศึกษาในระบบ ได้มีการเลื่อนวิทยฐานะตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่ในสังคมให้ดีขึ้น โดยเรียน
ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ในเวลาเย็น ดังนี้

- 1.1 ระดับประถมศึกษา เปิดสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า
2 คาบ ๆ ละ 50 นาที
- 1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 3
คาบ ๆ ละ 50 นาที
- 1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 6 วัน วันละไม่
น้อยกว่า 5 คาบ คาบละ 50 นาที

2. การเรียนแบบทางไกล เป็นการเรียนแบบระบบเปิด คือ เปิดโอกาสให้ผู้ลงทะเบียน
เรียนได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ โดยไม่จำกัดในเรื่องเวลาเรียน และสถานที่ เพื่อ
เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักพึ่งตนเอง คือให้ผู้เรียนได้วางแผน และเลือกวิชาเรียนด้วยตนเอง

โดยเรียนจากสื่อผสมในการเรียนการสอน เช่น การเรียนด้วยตนเองจากเอกสาร จากวิทยุ วัสดุทัศนูปกรณ์ และการสื่อสารทางระบบไปรษณีย์ รวมทั้งการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยมีครูประจำกลุ่ม เป็นผู้ประสานงานให้เกิดกิจกรรม และเป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือแนะนำแนะแนว มีการจัด วิทยาการสอนเสริม การจัดศูนย์การเรียน และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ส่วนการพบกลุ่ม เพื่ออภิปราย ทำกิจกรรม หรือทำแบบฝึกหัด ฯลฯ ตามที่บทเรียนกำหนด หรือไปปรึกษา หรือสอบถามปัญหาการเรียน จากครูประจำกลุ่มเพิ่มเติมตามความต้องการ ในการพบกลุ่มนั้นมี 2 ประเภท คือ

2.1 การพบกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนมาพบกลุ่มลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

2.1.1 พบกลุ่มสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง

2.1.2 พบกลุ่มรายปักษ์ ๆ ละ ครั้งไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2.1.3 พบกลุ่มเดือนละครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2.2 การพบกลุ่มใหญ่ คือการจัดให้นักศึกษาฟังคำบรรยาย โดยวิทยากรพิเศษ เป็นรายวิชา โดยมีนักศึกษาตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป และฟังคำบรรยายสรุปหมวดวิชาละ 5 ชั่วโมง ต่อเดือน

3. การเรียนแบบตนเอง เป็นการจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ หาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง ในอันที่จะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การอบรมจริยธรรม ส่งเสริม ให้ผู้มีความรู้ ความสามารถสอบได้วุฒิต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้เรียนส่วนมากเป็นนักเรียนในชั้นกลาง ที่เรียนในระบบแต่ต้องการทดสอบความรู้ความสามารถในการสอบเทียบความรู้ แต่ต้องมีเวลาพบ กลุ่มตามที่กำหนด และจะจบหลักสูตรได้ต้องมีการพบกลุ่มรวมแล้ว 48 ชั่วโมง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ปัจจุบันการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ได้แบ่งหลักสูตร เป็น 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และกำหนดวิธีเรียนได้ 3 วิธี คือ แบบชั้นเรียน แบบทางไกล และแบบตนเอง

ความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่

1. ความต้องการ

ได้มีผู้ให้ความหมายของความต้องการไว้หลายท่าน ดังเช่น

โมห์หมัค อับดุลกาเคร์ และสมจิตร์ สร้อยสุรียา (2520.ก : 3) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง สิ่ง que เมื่อได้มาก็รู้สึกดีใจ ชื่นใจ พอใจ และอาจช่วยทำให้เกิดความสำเร็จในชีวิตได้

ฮูล (Houle. 1972 : 35) กล่าวว่า ความต้องการ คือ สภาพหรือเงื่อนไขที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในบางสิ่ง ความต้องการนี้บุคคลอาจแสดงความต้องการที่บอกตนเองได้หรือบอกผู้อื่นได้

สุนทร โคตรบรรเทา (Sunthorn Kothbanta. 1978 : 25) ได้กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่เป็นจริง กับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์หรือความต้องการเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรเป็น

กมลรัตน์ หล้าสงวณ (2528 : 221) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง สิ่ง que จำเป็นที่ต้องได้รับเพื่อการดำรงชีวิตของอินทรีย์ ซึ่งความต้องการนั้นได้แก่ ความต้องการทางร่างกายและจิตใจ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความต้องการ สิ่ง que จำเป็นที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรเป็น ซึ่งเมื่อได้รับมาแล้วจะมีความรู้สึกดีใจ พอใจ และอาจช่วยทำให้เกิดความสำเร็จในชีวิตได้

2. ทฤษฎีความต้องการ

วิลาวรรณ รัตนเศรษฐกุล และคนอื่น ๆ (2530 : 13) ได้กล่าวว่า ในการพิจารณาความต้องการของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากธรรมชาติการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ นั่นคือมนุษย์ต้องการสิ่งที่ตนเองคิดว่าตนเองขาด ต้องการสิ่งที่ตนเองวางจุดมุ่งหมายปลายทางไว้ ต้องการในสิ่งที่ตนเองจำเป็นต้องใช้ ซึ่งพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านความต้องการนั้น มาสโลว์ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2521 : 245) ได้กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น จากต่ำไปหาสูง ไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ และหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดพฤติกรรมอีก

สำหรับทฤษฎีความต้องการที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของนักการศึกษาในปัจจุบัน ได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (สมบุรณ์ ศาลยาชวน. 2526 : 4) ซึ่งมาสโลว์ (Maslow.

1970 : 35 - 48) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological need) ได้แก่ความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety need) ได้แก่ความต้องการความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ภัยอันตรายต่าง ๆ มีความมั่นคงในอาชีพและการดำรงชีวิต เป็นต้น

3. ความต้องการทางด้านความรักและความเป็นเจ้าของ (Social Need) ได้แก่ความต้องการความรักจากผู้อื่น ความต้องการเข้าร่วมและการยอมรับจากสังคมและความเป็นมิตรจากผู้อื่น เป็นต้น

4. ความต้องการทางด้านเกียรติยศชื่อเสียง (Self - Esteem Need) ได้แก่ความต้องการการยกย่องในสังคม การยอมรับจากบุคคลอื่น เป็นต้น

5. ความต้องการประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์ของชีวิต (Self Actualization need) ได้แก่ความอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเอง ความต้องการความเข้าใจตระหนักในตนเอง รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

สำหรับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ นั้น เขียร์ศรี วิวิธศิริ (2527 : 160) กล่าวว่า ผู้ใหญ่ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยทั่วไปจะมีความต้องการหลัก 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการที่จะรู้จักหรือตระหนักในตนเอง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ และความต้องการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิต (2526 : 4) ที่กล่าวว่า ความต้องการของผู้ใหญ่ที่สำคัญนั้น คือความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ทุกคน ได้แก่ ความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงสุด ซึ่งเมื่อเขามีความต้องการถึงขั้นนั้นแล้ว เขาจะไม่รู้ในศึกษา และพิสูจน์ทดสอบความสามารถของเขา จะมีความอยากรู้อยากเห็นและอยากค้นพบเกี่ยวกับตนเอง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การที่จะให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีศักยภาพในตนเองได้นั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับการตอบสนองตามลำดับขั้น ตั้งแต่ขั้นต่ำมาก่อน การศึกษาความต้องการ

จึงเป็นบันไดขั้นแรกที่จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นภายหลัง และยังช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกหรือรันทที่จะเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ดังนั้นในการจัดการศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ค้นพบความสามารถของตนเอง เพื่อความสำเร็จที่สมบูรณ์ของชีวิต

3. ความต้องการด้านการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่

วิรุฬห์ นิลโรจน์ (2530 : 60 - 61) กล่าวว่า ความต้องการด้านการแนะแนวสำหรับนักศึกษาใหญ่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ใหญ่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งส่วนมากจะต้องการเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว การเตรียมโอกาสเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา อาชีพ เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในกระบวนการจัดการศึกษาใหญ่นั้น การจัดบริการแนะแนวมีความจำเป็นมากต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม สังคม การศึกษา ฯลฯ ทำให้มนุษย์มีความต้องการปรับตัว ปรับอาชีพ เพื่อให้ทันต่อความเจริญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มิฉะนั้นจะทำให้เป็นคนไม่ทันต่อเหตุการณ์ ด้อยสมรรถภาพทางอาชีพ ทางเศรษฐกิจ ขาดความมั่นคงในชีวิต ซึ่ง คอร์ดเคนวอลด์ และเมอเรียน (วิรุฬห์ นิลโรจน์.. 2530 : 64 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwalde and Merrian. 1982) กล่าวว่า ภาระหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งของการศึกษาผู้ใหญ่อย่างแท้จริง ซึ่งจะต้องจัดหาข้อมูล ข่าวสารด้านการศึกษาอาชีพ การช่วยแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นสำหรับนักศึกษาใหญ่นั้นส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานอาชีพ ปัญหาการเรียน ปัญหาทางสังคมและบุคลิกภาพ ปัญหาทางการเงิน ปัญหาการปรับตัวในครอบครัว และปัญหาสุขภาพ

ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนว จะต้องรู้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อที่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการได้ มีความรู้ความสามารถในการเสนอข่าวสารข้อมูล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์ดี เก็บความลับได้ ห่วงใยในสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน และรู้จักกระบวนการแนะแนวเป็นอย่างดี ซึ่งโมห์หมัด อับดุลกาเดร์ และสมจิตร สร้อยสุริยา (2520.ข : 34) กล่าวว่าสอดคล้องกับ วิรุฬห์ นิลโรจน์ (2530 : 65) เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของนักแนะแนวนักศึกษาผู้ใหญ่ว่า ควรที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการเก็บสถิติของนักศึกษาเป็นรายบุคคล จัดทำระเบียบสะสม เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้น
2. ควรมีการติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนทั่วไป เพื่อทราบข้อมูลของนักเรียนและร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเรียนรู้แก่นักศึกษา
3. เก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงาน โอกาสศึกษาต่อและการเสนอแนวทางใหม่ของสถานศึกษาให้นักศึกษาทราบ เช่น การปฐมนิเทศแก่นักศึกษาใหม่
4. การให้แนวทางหรือทางเลือกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยนักศึกษาเป็นตัดสินใจเองว่าจะเลือกทางไหน วิชาไหนดีที่สุด
5. การให้แนวทางการศึกษาที่เหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคตหรือเหมาะสมกับความถนัด และความสามารถของนักศึกษา
6. การจัดแหล่งเงิน เพื่อสนับสนุน
7. การสำรวจและติดตามผลการเรียน ปัญหาความต้องการ และความสนใจของนักศึกษาผู้ใหญ่ แต่ละคนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบตลอดเวลาที่เข้ารับการศึกษานในสถานศึกษานั้น ๆ

จากเอกสารต่าง ๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า ความต้องการคำแนะนำของนักศึกษาผู้ใหญ่จะครอบคลุม 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ การศึกษา อาชีพ สังคมและส่วนตัว และเป็นหน้าที่ของนักแนะแนวที่จะต้องจัดบริการแนะแนวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพราะหลักการแนะแนวถือว่าคนทุกคนมีความต้องการ การจัดบริการแนะแนวจึงเป็นการสนองความต้องการของบุคคลในด้านต่าง ๆ ซึ่งบริการที่ควรจัดแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ ควรประกอบด้วย บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

การดำเนินงานแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่เกิดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งมีลักษณะดำเนินการจัดการศึกษามี 3 ลักษณะ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531.ข : 4)

1. จัดการศึกษาเพื่อพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้คนสามารถ

อ่านออกเขียนได้ มีความรู้พื้นฐาน เพื่อใช้ในการแสวงหาข้อมูลมาใช้ในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษาประเภทนี้ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา เป็นต้น

2. บริการข่าวสารข้อมูล เป็นการจัดการบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้คนสามารถได้รับข่าวสารข้อมูลที่รวดเร็ว ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม เพื่อสามารถนำข้อมูลมาปรับตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาประเภทนี้ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน งานบริษัททางการศึกษา เป็นต้น

3. การจัดการศึกษาทักษะวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบทักษะวิชาชีพ เน้นการอบรมให้คนทำเป็น เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพ และเพื่อช่วยให้ความเป็นอยู่ของตนดีขึ้น กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดอบรมวิชาชีพระยะสั้น เป็นต้น

ในการดำเนินงานแนะแนว กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงมีกลุ่มเป้าหมายอยู่ 4 ลักษณะ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531.ก : 7)

1. ประชาชนที่ตั้งใจมาใช้บริการการศึกษานอกโรงเรียน แต่ยังไม่มีความมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจน
2. ประชาชนที่ตั้งใจมาใช้บริการการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีจุดหมายที่แน่นอน
3. ประชาชนที่เป็นนักศึกษาประเภทใดประเภทหนึ่ง
4. ประชาชนทั่วไป

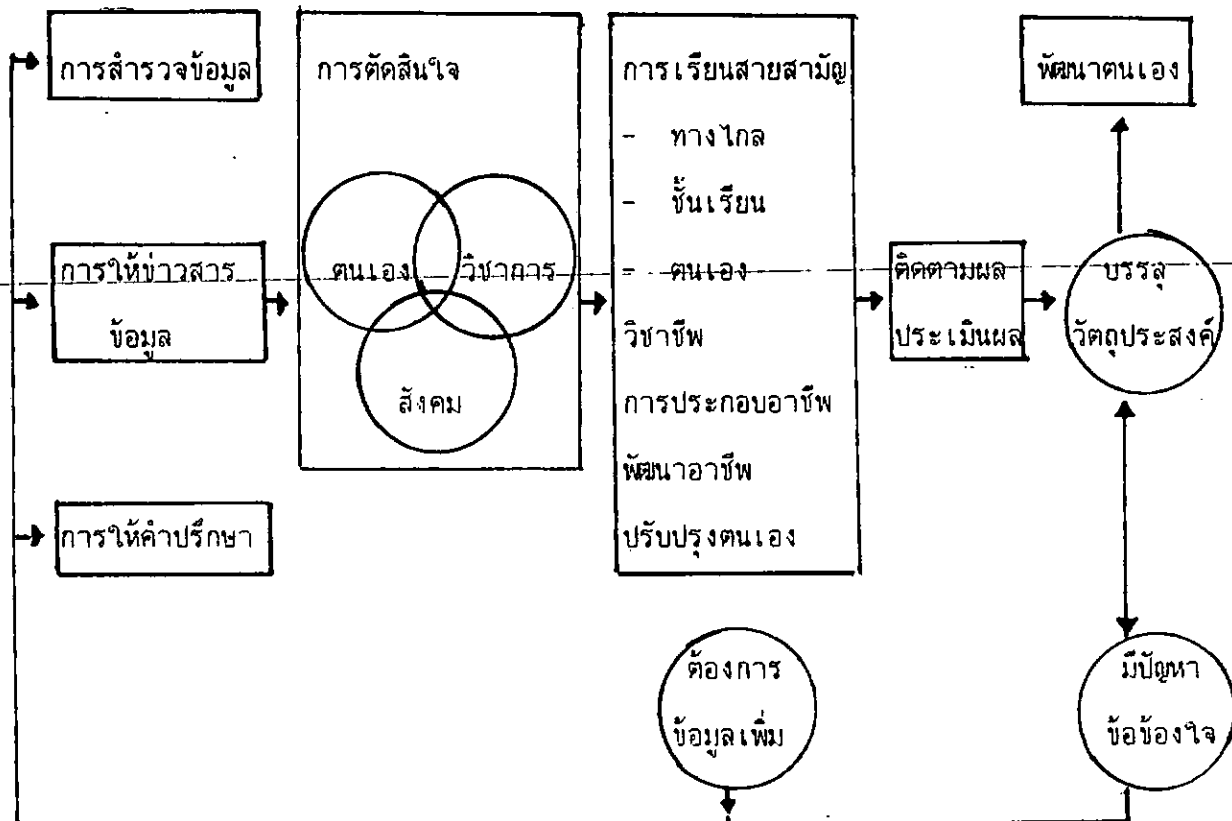
กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ยึดปรัชญาในการดำเนินงานแนะแนวว่า ทุกคนมีความแตกต่างกัน มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า และความสำคัญในตนเอง ต้องการความเข้าใจ การยอมรับ และการยกย่องนับถือจากสังคมเหมือนกัน เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ จึงควรได้รับการสนับสนุนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง ให้มีข้อมูลที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาตนเองและชุมชนให้เกิดความสุขได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531.ก : 6) นอกจากนี้ยังได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการแนะแนวไว้ ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการแนะแนวรู้จักตนเอง สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาทางการศึกษาและอาชีพได้ด้วยตนเอง

2. เพื่อจัดบริการข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
3. เพื่อจัดบริการให้คำปรึกษาทางการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษาและประชาชนที่มาขอรับบริการ
4. เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการช่วยเหลือ
5. เพื่อติดตามผลนักศึกษาและประชาชนที่มาใช้บริการการศึกษาและอาชีพ

กระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระบวนการแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เน้นให้ประชาชนนอกระบบรู้จักนำกระบวนการคิดเป็นมาใช้ คือรู้จักตนเอง สามารถวิเคราะห์ข่าวสาร รู้จักแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเอง สามารถปรับตนเองได้อย่างเหมาะสมตามอัธยาศัย ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531.ก : 9)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการแนะแนวกรมการศึกษานอกโรงเรียน

เนื่องจากการจัดการศึกษานอกโรงเรียนมีกิจกรรมหลักอยู่ 3 ลักษณะ คือ การจัดการศึกษา เพื่อพื้นฐานในการดำรงชีวิต การบริการข่าวสารข้อมูล และการจัดการศึกษา ทักษะวิชาชีพ ซึ่งกลุ่มผู้เรียนกระจายอยู่ทุกชุมชนและมีความแตกต่างกันมากทั้งด้านอายุ เพศ อาชีพ บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ดังนั้นในการบริการแนะแนว จึงมีกระบวนการดังต่อไปนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531.ก : 10 - 14)

การสำรวจข้อมูล เป็นวิธีการที่จะทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้บริการทั้ง 3 ด้าน ตามกระบวนการคิดเป็น คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ทักษะ และทัศนคติ ฯลฯ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริการ เช่น ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ รายได้ ความต้องการของตลาดแรงงาน ความผันแปรของเศรษฐกิจ ฯลฯ และข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการที่ผู้รับบริการมีอยู่ เช่น ระดับความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ แหล่งความรู้ สถานฝึกฝนทักษะทางอาชีพ ฯลฯ ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้รับบริการที่รวบรวมได้นี้จะช่วยให้ผู้บริการจัดและเข้าใจตนเองเพียงพอที่จะใช้ตัดสินใจเลือกการศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ หรือเลือกประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพของตนได้อย่างเหมาะสม และหากว่าข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้รับบริการตัดสินใจเลือกกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้รับบริการก็จะขอรับบริการข่าวสารข้อมูล ซึ่งบุคลากรแนะแนวจัดการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ผู้บริการหลังจากผ่านการสำรวจข้อมูลทั้ง 3 ด้านตามกระบวนการคิดเป็น เพื่อให้เข้าใจตนเองมากขึ้น และหากว่าผู้รับบริการยังไม่อาจตัดสินใจได้ว่าจะเลือกกิจกรรมการศึกษาใดของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้รับบริการก็สามารถรับบริการให้คำปรึกษาจากบุคลากรแนะแนว เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหา แม้จะผ่านการสำรวจข้อมูล การให้ข่าวสารข้อมูล แต่ไม่สามารถจะตัดสินใจเลือกได้ว่าตนจะเลือกกิจกรรมทางสายสามัญหรือสายอาชีพ จากนั้นผู้รับบริการก็จะตัดสินใจนำข้อมูลทั้งหมดผนวกกับการให้ข่าวสารเพิ่มเติม และการให้คำปรึกษามาวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจเลือกกิจกรรมซึ่งเมื่อผู้รับบริการตัดสินใจเลือกกิจกรรมการศึกษานอกระบบ บุคลากรแนะแนวก็จะติดตามและประเมินผลผู้ที่ได้รับบริการแนะแนวไปนั้น ประสบปัญหาและอุปสรรคอะไร หากมีปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้อย่างเป็นปกติสุข ผู้รับบริการแนะแนวก็สามารถย้อนกลับขั้นตอนแรก คือการสำรวจข้อมูล หรือ

รับบริการข่าวสารข้อมูลเพิ่ม รวมทั้งขอรับคำปรึกษาจากบุคลากรใหม่อีก เพื่อหาแนวทางเลือกตัดสินใจแก้ไขปัญหาของตนเอง และสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งเป็นการประเมินผลการจัดบริการแนะแนวด้วย

เอกสารเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมอร์เรย์ เป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement Need) ว่าเป็นความต้องการที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของบุคคลที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบผลสำเร็จและมีแนวโน้มที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2517 : 251 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1966 : 19)

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110 - 111) ได้ให้ความหมายว่าเป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และแข่งขันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความทะเยอทะยาน มีการแข่งขัน และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น และเป็นรากฐานของความต้องการ ซึ่งความต้องการดังกล่าวเปรียบได้กับความต้องการขั้น Self - Actualization ของมาสโลว์ คือตระหนักในความสามารถแห่งตน มีความเข้าใจตนเอง ทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมทั้งศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

เมอร์เรย์ (ประสาธ บัณฑิตกร. 2516 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Murray. n.d.) กล่าวว่า เป็นความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ มีความเป็นผู้นำในการทำงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยไม่ย่อท้ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้ พฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็คือ ชอบทำสิ่งที่ยุ่งยากติดต่อกันไปเป็นเวลานาน มีความมุ่งมั่นและรู้สึกสนุกกับกิจกรรมนั้น ๆ

วิลเลอร์ (Vidler. 1977 : 67 - 68) อธิบายความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นกระบวนการของการวางแผนการกระทำ และเป็นความรู้สึกเกี่ยวเนื่องกับความพยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จในการบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศที่บุคคลได้ตั้งไว้ สิ่งเหล่านี้ตรงกันข้ามกับการมีอำนาจหรือความเป็นเพื่อน แต่จะเกี่ยวข้องกับการวางแผนและพยายามต่อสู้เพื่อความเป็นเลิศ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จและเกิดจากความเชี่ยวชาญในงานที่ยาก ซับซ้อน เมื่อเผชิญกับอุปสรรคที่ไม่ทอดยมุ่งมั่นที่จะทำให้อะไรดีเลิศ มีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จ มีความรู้สึกต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มีความทะเยอทะยาน กล้าเสี่ยง มีแผนงาน รับผิดชอบและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 47 - 49) กล่าวถึงลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ควรประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานโดยทั่ว ๆ ไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจการให้สำเร็จ
2. ความเพียรพยายาม ได้แก่ พยายามทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. ความอดทนเต็มใจที่จะลำบาก แม้จะยากเย็นเพียงใดก็ตาม เพื่อมุ่งทำกิจการให้ประสบความสำเร็จ

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 68 - 93) ได้ระบุพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ว่ามีพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. ในด้านความกล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate risk taking) มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ใช้ความสามารถมองตนเองไม่เชื่อในโชค ชอบทำงานในสิ่งที่ยากเหมาะกับความสามารถ และทำที่ยากได้สำเร็จนั้นทำให้ตนเองไม่พอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยง เพราะกลัวไม่สำเร็จหรือไม่ก็เสี่ยงจนเกินไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จ แต่ก็หวังพึ่งโชค

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือการกระทำแปลก ๆ ใหม่ อันจะทำให้ตนรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จ พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น หาได้ขยันทุกกรณีแต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรก็ต่อเมื่อสิ่งที่กระทำนั้นมีความท้าทายความสามารถของตนเอง และเป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด งานที่ไม่ซ้ำแบบใคร หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไป

3. ในด้านความรับผิดชอบในตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่เพื่อให้คนอื่นยกย่องตน ชอบมีเสรีภาพในการคิดหรือทำอะไร มากกว่าที่ให้ใครมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Results of Decisions) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นต้องการที่จะทราบผลการกระทำของตนว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการกระทำของตนก็ยังพยายามต้องการปรับปรุงผลงานนั้นให้ดีขึ้น

5. ในด้านการคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาวเพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. ในด้านความสันทัดในการจัดระบบงาน ข้อนี้นี้ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าที่เพียงพอ แต่เป็นลักษณะที่น่าจะให้เกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น แมคเคลแลนด์ ได้อ้างถึง ผลการค้นคว้าของเพิร์นว่า ในการเลือกผู้ร่วมงาน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในงานนั้นมากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูงที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

เซอร์แมน (Herman. 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ 10 ประการ ดังนี้

...มีความทะเยอทะยานสูง มีความคาดหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จถึงแม้ว่า ผลจากการกระทำของเขานั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวนจะ พยายามทำต่อไปให้สำเร็จ รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่าง รวดเร็ว คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอัน ดับแรก ต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนให้ดี และสุดท้ายพยายาม ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีที่สุด...

จากเอกสารงานวิจัยของ คาร์เนี วังช้อยน้อย (2525 : 72 - 73) ได้สรุปลักษณะ บุคคลที่มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวก คือ

...พวกที่ 1 บุคคลที่มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมดังนี้คือ กล้าเสี่ยงพอสมควร มีทักษะในการจัดระบบงาน มีระดับความทะเยอทะยานสูง ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง อดทนทำงานที่ยากเป็นเวลานาน เล็งเห็นการณ์ไกล และมีแผนระยะยาว เลือกเพื่อน ร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผล อย่างไร ชัยชนะอันยิ่งใหญ่ในงานที่ต้องใช้สมองและงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร ชอบทำงานให้เสร็จ ตามความพอใจของตนไม่ให้เกิดการ มุ่งเลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับ ความสามารถ เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเองไม่มุงรางวัลหรือชื่อเสียงในการ ทำงาน และไม่เชื่อโอกาสหรือสิ่งมหัศจรรย์

พวกที่ 2 บุคคลที่มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ต่ำนั้น จะมีพฤติกรรมดังนี้ มักผัดวันประกันพรุ่ง มักขาดระบบในการทำงาน ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่นทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน มักไม่ตั้งความคาดหวังในผลสำเร็จจากการทำงาน ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือ บุคคลอื่น ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำต่อไปได้ เชื่อว่าบุญวาสนาจะทำให้งาน ที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จได้ มุงหวังรางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่า ความสำเร็จของงาน และสุดท้ายเมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยงไม่กล้าเผชิญอุปสรรคนั้น...

จากเอกสารงานวิจัยของ สุพจน์ ลิณสรวงษ์รัตน์ (2527 : 6 - 7) และ
มาริสสา ธีรปัทย์ (2532 : 7 - 8) ได้แบ่งลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 6 ประการดังนี้

1. ความทะเยอทะยาน หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่มีความต้องการ
จะให้คนสำเร็จ โดยการตั้งความคาดหวังไว้สูง มุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ได้ เพื่อให้ฐานะหรือ
ความเป็นอยู่ของตนสูงขึ้นคิดเด่นเหนือคนอื่น ให้คนอื่นรู้จักด้วยผลงานเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
การแข่งขันหรือฝึกความชำนาญและต้องการชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน
2. ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่เต็มใจเอาใจใส่
และตั้งใจจริงในการทำงาน อาสางานที่ตนถนัด ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง
มีความขยันขันแข็งในงานที่ต้องใช้ความคิด อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวางสนุกสนานในการ
ทำงานและสามารถทำงานได้สำเร็จในเวลาอันสั้น
3. ความกล้าเสี่ยง หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่มีการตัดสินใจที่
เด็ดเดี่ยวในการกระทำสิ่งที่เป็นไปได้ มีความยากพอเหมาะกับความสามารถของตน กล้าได้
กล้าเสีย ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจไม่เชื่อโชคกลางหรือสิ่งมหัศจรรย์ มุ่งทำงานเพื่อให้เกิดความ
สำเร็จมากกว่าที่จะทำเพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลว
4. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การแสดงออกถึงลักษณะนิสัยบุคคลที่มีการรักษา
สิทธิหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด มีความผูกพันกับงานที่ได้รับมอบหมาย กล้ารับผิดชอบในผลงาน
ของตนและปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ ทำงานให้เสร็จตามความพึงพอใจของตนเอง แม้ถูกรบกวน
ในขณะที่ทำงานก็จะทำงานนั้นให้สำเร็จได้
5. รู้จักวางแผนงาน หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีแบบแผนใน
การทำงาน มีจุดประสงค์ที่เด่นชัดมองเห็นเส้นทางในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เล็งเห็นการนำไกล
ทำงานอย่างประณีตและเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ และรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลก่อน
ตัดสินใจ ผูกพันกับอนาคตมากกว่าอดีตหรือปัจจุบันและเลือกเพื่อน ๆ ร่วมงานที่มีความสามารถเป็น
อันดับแรก
6. ความมีเอกลักษณ์ หมายถึง การแสดงออกของลักษณะนิสัยบุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง
สูงไม่เลียนแบบคนอื่น ริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ ๆ

มีอิสระในการทำงานและการแสดงออก ใช้ความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใครในการแก้ปัญหา

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประกอบด้วย ลักษณะนิสัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ความทะเยอทะยาน
2. ความกล้าเสี่ยง
3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง
4. มีการวางแผน
5. ความกระตือรือร้น
6. ความมีเอกลักษณ์ในตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบริการแนะแนวในระบบโรงเรียน

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญยังไม่มียงานวิจัยโดยตรงผู้วิจัยจึงขอนำงานวิจัยที่ค่อนข้างจะสัมพันธ์กับการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1.1 งานวิจัยต่างประเทศ

สจ๊วต (Stewart. 1967 : 105 - A) ได้ทำการประเมินผลโปรแกรมแนะแนวของโรงเรียนผู้ใหญ่ในรัฐลอซแอนเจลิส พบว่า

1. หลักสำคัญการจัดโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่ได้ให้ความสำคัญทางการให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษาเป็นพิเศษ การให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพเป็นอันดับรองลงมา
2. การบริการสนเทศสำหรับโรงเรียนมีขีดจำกัด วัสดุอุปกรณ์มีน้อย
3. การบันทึกข้อมูลทางด้านประวัติส่วนตัว สังคม สภาพจิต ยังไม่เพียงพอที่จะเข้าใจสภาพของนักศึกษา เป็นรายบุคคลได้เป็นที่น่าพอใจ
4. การสำรวจ ความสนใจทางด้านอาชีพ ความถนัดยังมีน้อย
5. แบบสอบถามบุคลิกภาพยังไม่มีการใช้ในโรงเรียน

6. เวลาทำงานของผู้ให้คำปรึกษา ส่วนมากใช้เวลาไปกับการทำงานประจำอย่างอื่น

7. ผู้ให้คำปรึกษาเกือบครึ่งหนึ่ง ไม่ได้รับการฝึกฝนในการใช้เทคนิคในการวิเคราะห์

ปัญหารายบุคคล หรือการให้คำปรึกษา

8. การจัดบริการ ติดตามผลยังมีน้อย

ไชด์ (Childs. 1972 : 547 - A) ได้ศึกษาการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัย

ภาคค่ำของสหรัฐอเมริกา และทัศนคติของผู้อำนวยความสะดวกกับบุคคลในการบริการนักศึกษา พบว่า บริการนักศึกษามีเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ โดยมีโปรแกรมสนองตอบความต้องการของนักศึกษาเป็นรายบุคคล นักศึกษาต้องการบริการต่าง ๆ น้อยแต่บริการที่ต้องการช่วยเหลือได้แก่ ความปลอดภัยและการจัดวางตัวบุคคล สำหรับข้อเสนอแนะในการจัดบริการนักศึกษาภาคค่ำ ได้แก่ บริการห้องสมุด การวางแผน การเรียน สถานที่ การพบปะสังสรรค์ ร้านอาหาร บริการด้านสุขภาพ สโมสรนักศึกษา และควรมีบริการอาหารจนกระทั่งนักศึกษาเริ่มเข้าเรียน

บอสตอม (Bostom. 1976 : 3651 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลของนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียน โบลเตอร์ วอลเลย์ (Boulder Valley) ในโปรแกรมการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพและโปรแกรมการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะติดตามผลการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในด้านการเตรียมตัวเข้าทำงาน การยกระดับความสามารถ ความถนัด และความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ส่วนหนึ่งที่พบในผลการวิจัยคือ

1. โปรแกรมการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่จัดได้ไม่ทั่วถึงทุกระดับอายุ
2. การแนะแนวและการบริการเข้าชั้นเรียนยังไม่มี
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ที่ได้

เรียนผ่านมามากนัก

4. นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากมีงานทำแล้ว

คาร์ และโจเซฟ (Karr and Joseph. 1967 : 6424 - A) ได้ศึกษาในด้านการเปลี่ยนแปลงความต้องการของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อการบริการ และโปรแกรมด้านการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ ให้ความสำคัญกับโปรแกรมและบริการซึ่งจะทำให้ นักศึกษาบรรลุเป้าหมายด้านอาชีพและการศึกษา
2. การบริการแนะแนว มีความจำเป็นในด้านการบริการแก่นักศึกษาทุกวัย โดยเฉพาะในด้านของผู้ใหญ่
3. นักศึกษาสตรี มีความต้องการศึกษาด้านอาชีพและการศึกษาต่อในระดับสูง
4. ต้องการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาอาชีพ สำหรับนักศึกษาที่ทำงาน และการเปลี่ยนแปลงความต้องการของนักศึกษา

แฟงเคนสไตน์ (Finkenstein. 1983 : 173 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม นักศึกษาด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อพัฒนาและปรับปรุงด้านกิจการศึกษาด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการให้บริการด้านกิจการ นักศึกษา ได้แก่ บริการให้คำปรึกษากระบวนการรับนักศึกษา การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษาอาชีพ และส่วนตัว ทุนการศึกษา บริการสนเทศ บริการพัฒนานักศึกษา บริการวิจัยและประเมินผลทุนการ ศึกษา บริการสนเทศ กิจการนักศึกษา ห้องสมุด บริการด้านอาหาร บริการซ่อมบำรุง บริการนัก ศึกษาภาคค่ำ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาให้ความสนใจบริการต่าง ๆ เหล่านี้ในระดับมาก ซึ่งจากผลการวิจัยนี้จะช่วยให้กองกิจการนักศึกษา ได้นำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาบริการต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

1.2 งานวิจัยในประเทศ

สิทธิศักดิ์ สิทธิขจร (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการจัดบริการแนะแนวสำหรับ นักศึกษาผู้ใหญ่เบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษา ครูใหญ่ และ ครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ 11 โรงเรียน จากการศึกษา พบว่า โรงเรียนผู้ใหญ่ทั้ง 11 โรงเรียน ยังไม่มีระบบ การแนะแนว กิจกรรมที่ทำส่วนมาก คือ การปฐมนิเทศ อุปสรรคในการจัดบริการแนะแนวคือ ขาด การสนับสนุนทั้งนโยบายและบุคลากร และปัญหาของนักศึกษา พบว่า ด้านส่วนตัวนั้นต้องการปรับปรุง บุคลิกภาพให้ดีขึ้น ด้านการเรียน ต้องการให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีเรียนให้ได้ผล ต้องการให้ ห้องสมุด ด้านการศึกษาและอาชีพ ต้องการคำแนะนำในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ต้องการคำแนะนำในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ และต้องการให้มีบริการข่าวสารข้อมูล

เกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา และรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่เปิดเสรีระดับที่ 4 ใน จังหวัดนครปฐม พบว่า โรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการแนะแนวซึ่งตรงต่อครูใหญ่

พจนา กียะสูตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดบริการแนะแนวตามสภาพที่แท้จริง และตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและ ผู้รับบริการแนะแนว ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารอาจารย์ แนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 72 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร รวม 516 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพที่แท้จริงในการจัดบริการแนะแนว ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน ส่วนความคาดหวัง ในการจัดบริการแนะแนวมีความคาดหวังอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพที่แท้จริงกับความคาดหวัง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด บริการแนะแนวตามสภาพที่แท้จริงพบว่า ด้านบริการติดตามประเมินผลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ส่วนความคาดหวังเกี่ยวกับการ จัดบริการแนะแนว พบว่า บริการสำรวจข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .005 บริการข่าวสารข้อมูลและบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 บริการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบริการติดตามผล ประเมินผลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ จะเห็นได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับ บริการแนะแนวยังไม่แพร่หลาย โรงเรียนผู้ใหญ่จัดบริการแนะแนวให้นักศึกษาน้อย และนักศึกษาก็มี ความต้องการในด้านการศึกษา อาชีพ สังคมและส่วนตัว สำหรับบริการแนะแนวนั้น สรุปได้ว่า นัก ศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 ด้าน คือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการ สนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผล

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาผู้ใหญ่กับความต้องการบริการ แนะแนวนั้นยังไม่มีผู้ศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยจึงรวบรวมงานวิจัยของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับความ

ต้องการบริการแนะแนว ซึ่งพอจะรวบรวมได้งานวิจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านเพศ

โรบินเฟลด์ (Robinfeld. 1960 : 1104) ได้ประเมินผลการให้คำปรึกษาส่วนตัว ปัญหาสังคมและปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเมืองเนวาดา มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยออกแบบสอบถามนักเรียนที่เรียนสำเร็จจากโรงเรียนจำนวน 693 คน และถามนักเรียนที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันอีกจำนวน 115 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน และยังไม่มียานทำนั้นเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุด และนักเรียนชายต้องการความช่วยเหลือจากฝ่ายแนะแนวมากกว่านักเรียนหญิง

สำหรับในประเทศไทยนั้น ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับอิทธิพลของเพศต่อปัญหาและความต้องการของนักเรียน และนักศึกษานั้น มีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้

สมบัติ โขจิตรธรรม (2505 : 147 - 158) ได้ศึกษาปัญหาของนิสิตวิทยาลัยการศึกษาระธานมิตร เฉพาะผู้ที่ศึกษาในภาคเรียน ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2505 พบว่า นิสิตชายมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาโดยเฉลี่ยมากกว่านิสิตหญิง และนิสิตชายและนิสิตหญิงปีที่ 1 มีปัญหามากที่สุด นิสิตหญิงปีที่ 2 มีปัญหาด้านครอบครัว การคบเพื่อน การเรียน สุขภาพ ความสัมพันธ์กับอาจารย์ และการเงินมากที่สุด

ผ่องพรรณ ปัทมรานนท์ (2511 : 91 - 94) ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ที่หวังจะได้รับจากฝ่ายแนะแนวของวิทยาลัย โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา จำนวน 605 คน พบว่า นักศึกษาทั้งหญิงและชาย ต้องการความช่วยเหลือด้านการส่งเสริม บุคลิกภาพ การคบเพื่อนภายในวิทยาลัย การศึกษาต่อ และมีแนวโน้มว่านักศึกษาหญิงต้องการคำปรึกษาในด้านต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาชาย

ไพบูลย์ อินทวิชา (2511 : 181 - 183) ได้ศึกษาความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประธานมิตร ปีการศึกษา 2510 จำนวน 490 คน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า นักเรียนชายและหญิงประสบปัญหาด้านการปรับตัวพอ ๆ กัน แต่ นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนชาย

สมพร ศิริโชติ (2512 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจความต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องการแนะแนว ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนมีความต้องการบริการแนะแนวการศึกษาต่อมากที่สุด รองมาได้แก่ การแนะแนวอาชีพ ส่วนเรื่องของการขอรับบริการแนะแนวนั้นนักเรียนชายมีความต้องการมากกว่านักเรียนหญิง

มนูญ แป้นเจริญ (2522 : 92) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัด สงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ประเภท ประสบปัญหาแตกต่างกัน นักเรียนชายประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงประสบปัญหาการเรียน มากกว่านักเรียนชาย

จากผลการวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านระดับชั้น

นัตต์ (Nutt. 1972 : 650 - A) ได้ศึกษาปัญหาของวัยรุ่น โดยการวิเคราะห์บันทึกของครูและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 7 ถึงชั้นปีที่ 12 จำนวน 607 คน และครู 33 คน ในโรงเรียนเวลดี เซ็นทรัล (Weld Central Junior Senior High School) รัฐโคโรราโด พบว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลต่อความสำคัญของปัญหานักเรียนด้วย

สำหรับประเทศไทยนั้น มีผู้ศึกษาตัวแปรด้านระดับชั้นดังนี้คือ

สารภี รัตนบุรี (2512 : 52 - 55) ได้ศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่หวังจะได้รับความช่วยเหลือจากบริการแนะแนว วิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยศึกษาจากนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นและชั้นสูงจำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการชั้นต้นมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการรวบรวมข้อมูลมากกว่านักศึกษาประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง

ฉวี จ้อยสำเภา (2520 : 190) ได้ทำการสำรวจความปรารถนาด้านการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1126 คน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน มีความปรารถนาด้านการศึกษาและด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสังคมไม่แตกต่างกัน

กัญชลี มักพิมล (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษาที่ 12 สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 ระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) มีความต้องการต่องานกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประภากร โล่ห์ทองคำ (2528 : 40) ได้ศึกษาค้นหาแบบรูปกิจการนักศึกษาสำหรับวิทยาลัยครู จังหวัดนครราชสีมา จากความต้องการของนักศึกษาในปี 2523 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 430 คน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกิจการนักศึกษาจำนวน 7 คน จากการศึกษาพบว่า บริการของกิจการนักศึกษาที่วิทยาลัยค่านี้อยู่ จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ในด้านความต้องการกิจการนักศึกษา พบว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความต้องการระดับสูงเป็นส่วนใหญ่เรียงลำดับ จากชั้นปีที่มีความต้องการสูงไปต่ำ ดังนี้ ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 โดยนักศึกษหญิงมีความต้องการสูงกว่า

วิไลศักดิ์ วรรณศรี (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนและนักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกัน ส่วนใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนวต่างกัน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านประเภทการเรียนรู้

ลินช์ (Lynch. 1972 : 499 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพและการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัย ของนักศึกษหญิงชั้นปีที่ 1 ทั้งประเภทประจำและเดินเรียน ในวิทยาลัยของรัฐแห่งเมืองเจอร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประเภทประจำ 33 คน ประเภทเดินเรียน 33 คน จากการศึกษา พบว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนใหม่ ๆ ในระยะต้นปีการศึกษา นักศึกษาทั้งประเภทประจำและประเภทเดินเรียนมีปัญหาไม่แตกต่างกัน พอภาคเรียนต้นผ่านพ้นไปนักศึกษาทั้งประเภทประจำและประเภทเดินเรียนมีปัญหาสุขภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยแตกต่างกัน

เพอริส (Puris. 1980 : 163 - 175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด พบว่า นักศึกษาขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน เนื่องจากวิธีเรียนนั้น

มหาวิทยาลัยเปิดใช้สื่อการสอนในรูปสื่อประสมเป็นหลัก ทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแล้ว ทั้งช่วงว่างจากการเรียนนานจนทำให้ขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เรียนต่อเนื่องกันมา นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิธีนี้ ต้องศึกษาด้วยตนเอง ต้องโคคเคี้ยว รู้ลึกเหงา เนื่องจากไม่มีเพื่อนร่วมปรึกษาในการเรียน

สำหรับประเทศไทยนั้น มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรด้านประเภทการเรียน ดังนี้

ลัดดา โกมลศิริ (2519 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ และภาคค่ำ ปีการศึกษา 2519 เพื่อหาข้อเสนอแนะสำหรับการจัดบริการนักศึกษาแก่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในด้านเศรษฐกิจที่อยู่อาศัย สุขภาพกาย โภชนาการ สันทนาการ การศึกษา อาชีพ ความสัมพันธ์กับชุมชน สันทนาการ สุขภาพจิต และทางสังคมกับความเชื่อ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 ภาค มีปัญหาและความต้องการในด้านต่าง ๆ ทั้งคล้ายคลึง และต่างกันทางปริมาณ โดยนักศึกษา ภาคค่ำ ต้องการบริการด้านเศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย สันทนาการ และการศึกษา มากกว่านักศึกษาภาคปกติ ส่วนนักศึกษาภาคปกติมีความต้องการการบริการทางด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและด้านสังคมกับความเชื่อ นอกนั้นมีความต้องการในบริการค่อนข้างจะคล้ายคลึงกัน

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : จ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร จากนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 1 - 5 จำนวน 588 คน พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาโดยส่วนรวมค่อนข้างน้อย ส่วนความต้องการนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการเรียนในเนื้อหาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ครูเอาใจใส่การสอนและโรงเรียนจัดครูที่ถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาสอน พร้อมกับการมีอุปกรณ์การเรียน ตำราเรียน ห้องสมุดและบริการแนะแนวทางการศึกษาหรืออาชีพ ภายใต้ความคาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเป็นอย่างมาก

อรสา หงษ์นิกร (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติและภาคค่ำ ทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2528 - 2529 จำนวน 358 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการ

บริการแนะแนวในทุกด้าน ในปริมาณสูง เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นปีมีความแตกต่างกัน แต่ด้านสถานภาพทางการศึกษาแล้ว พบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยที่กล่าวมา พบว่า นักศึกษาที่มีประเภทการเรียนต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านอายุ

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 33 - 37) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียน ตลอดจนความสนใจในอาชีพ ระหว่างโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล และของเอกชน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาประเภทของสถานศึกษามีผลต่อปัญหาและความสนใจในอาชีพต่างกัน ส่วนด้านอายุนั้น พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีอายุช่วง 18 - 19 ปี 20 ปี และ 20 - 21 ปี ประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรงค์ ฉายายนต์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการทางด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาแผนกช่าง เครื่องยนต์ตามหลักสูตรระยะสั้นของโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 386 คน ผลการวิจัยจำแนกตามอายุแล้วไม่มีความแตกต่างกัน

อนันต์ ศรีอนันต์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของกลุ่มของผู้เรียนการศึกษานักผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6 - ในเรื่องครูประจำกลุ่ม วิธีการเรียน และกิจกรรม คุณสมบัติผู้เรียนและสถานที่พบกลุ่ม จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง 150 คน ผลการวิจัยพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ในเรื่องการพบกลุ่ม คือนักศึกษายิ่งอายุมากขึ้นยังมีความต้องการพบกลุ่มมากขึ้น

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการแตกต่างกัน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังไม่มีผู้ศึกษา แต่ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมีผู้ศึกษากันมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการอบรมเลี้ยงดู ดังงานวิจัยของ มธุรส วีระกำแพง (2515) สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521) มาริสา รัฐปศุย์ (2532) หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์กับบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ (ลิขิต กาญจนภรณ. 2513 ; มลวิภา สุวรรณมาลัย. 2514 ; ประหยัด ทองมาก. 2519 ; เมธี โพธิ์พันธ์. 2523) นอกจากนี้มีการศึกษา ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลปรากฏว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กัน คือคนที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และคนที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งเห็นได้จากงานวิจัยของ แรฟฟินี (Raffini. 1970) ของ (Song. 1971) (จำไพพิย์ ธีรนต์. 2514)

จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งทั้ง 2 ตัวแปรข้างต้น มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนของนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษา หากมีระดับค่อนข้างต่ำจะทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งน่าจะเกี่ยวข้องกับการแนะแนว เพราะการแนะแนวเป็นการช่วยเหลือในด้านการศึกษา อาชีพ สังคมและส่วนตัว ดังงานวิจัยของ ดีเซนา (Desena. 1964 : 145 - 149) ที่ศึกษานิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย 1061 คน พบว่า นิสิตที่มีผลการเรียนดี จะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดี และรวดเร็วกว่า นิสิตที่เรียนได้ปานกลาง หรือต่ำอย่างเห็นได้ชัดซึ่งสอดคล้องกับ คมเพชร นัตรศุภกุล (2515 : 80 - 89) ที่ศึกษาเปรียบเทียบของคณาจารย์ด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัย ของนักศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในปี พ.ศ. 2514 ที่ศึกษาในวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 501 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และยังสอดคล้องกับ ประเทือง เกาจิ (2515 : 105 - 109) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัยวิชาการ ในส่วนภูมิภาค ผลพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกันที่ระดับ .05

จากงานวิจัยข้างต้นที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่มียุทธพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทั้ง 2 ตัวแปรนี้ ก็เกี่ยวข้องกับการแนะแนว แต่เนื่องจากยังไม่มีผู้นำแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาศึกษากับความต้องการบริการแนะแนว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรด้านนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) เกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการค้นคว้า ดังนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน ปีการศึกษา 2532 ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะฝ่ายฆราวาส มีจำนวนประมาณ 4,232 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน ปีการศึกษา 2532

ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะฝ่ายมรราช ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญ จากทั้งหมด 98 โรงเรียน และเลือกโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะฝ่ายมรราช ที่เป็นโรงเรียนภาคปกติ ไม่รวมโรงเรียนวัด เรือนจำ และโรงงาน ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่อายุสามัญ พ.ศ. 2530 ในกรุงเทพฯ ได้มา 82 โรงเรียน
2. สุ่มโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้อัตรา 20% ของลักษณะระดับการศึกษา ตามโรงเรียนที่เปิดสอน ได้โรงเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามตาราง 3

ตาราง 3 รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการสุ่ม

ระดับการศึกษา	ประเภทการเรียน	
	แบบทางไกล	แบบชั้นเรียน
1. มัธยมศึกษาตอนต้น	1. โรงเรียนวัดโบสถ์	1. โรงเรียนคาราคาม 2. โรงเรียนพญาไท 3. โรงเรียนวัดไผ่เงิน 4. โรงเรียนวัดศิंहสาราม 5. โรงเรียนวัดสระบัว 6. โรงเรียนวัดหลักสี่ 7. โรงเรียนวัดสวนพลู 8. โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ 9. โรงเรียนวัดจันทร์สโมสร
2. มัธยมศึกษาตอนปลาย	1. โรงเรียนประถม ทวีธาภิเศก	1. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง 2. โรงเรียนบางกะปิ
3. มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย	2. โรงเรียนหอวัง 3. โรงเรียนวัดธาตุทอง	1. โรงเรียนวัดอมรินทราราม

3. สุ่มนักเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน จากโรงเรียนในตาราง 1 ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากตาราง (Yamane. 1969 : 889) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% ได้กลุ่มตัวอย่างดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	เพศ	ประเภทการเรียนรู้				รวม	
		แบบทางไกล		แบบชั้นเรียน			
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาตอนต้น	ชาย	213	75	1097	75	1310	150
	หญิง	331	75	1378	75	1709	150
	รวม	544	150	2475	150	3019	300
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ชาย	163	75	425	75	588	150
	หญิง	266	75	359	75	625	150
	รวม	429	150	784	150	1213	300
รวม		973	300	3259	300	4232	600

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว

วิธีสร้าง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนวทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานแนะแนวของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และสร้างแบบสอบถามปลายเปิดถามความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ โรงเรียนวัดคุลีธาราม ที่เรียนแบบชั้นเรียน และโรงเรียนวัดธาตุทอง ที่เรียนแบบทางไกล จำนวนทั้งสิ้น 200 คน แล้วนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยสร้างเป็นแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ซึ่งสร้างเป็นแบบประเมินค่ามี 5 ตัวเลือก ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ลักษณะข้อคำถามจะเป็นลักษณะเชิงนิมาน และเชิงนิเสธ -

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับ เพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน และอายุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว 5 บริการ บริการละ 10 ข้อ รวม

50 ข้อ ดังนี้

บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ได้แก่ ข้อ 1 - 10

บริการสนเทศ ได้แก่ ข้อ 11 - 20

บริการให้คำปรึกษา ได้แก่ ข้อ 21 - 30

บริการจัดวางตัวบุคคล ได้แก่ ข้อ 31 - 40

บริการติดตามผล ได้แก่ ข้อ 41 - 50

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 เช่น

ลำดับที่	ความต้องการบริการแนะแนว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่					
2.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการติวก่อนสอบ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดให้คะแนนตามระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ซึ่งมีค่าคะแนนตั้งแต่

1 - 5 คะแนน

1. ข้อความในเชิงนิมิต (Positive) ได้แก่ข้อ 1,2,3,4,5,6,7,10,11,12,13, 14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37, 39,41,42,43,44,45,47 และ 48 ให้คะแนนดังนี้

ระดับความต้องการมากที่สุด ให้คะแนน 5

ระดับความต้องการมาก ให้คะแนน 4

ระดับความต้องการปานกลาง ให้คะแนน 3

ระดับความต้องการน้อย ให้คะแนน 2

ระดับความต้องการน้อยที่สุด ให้คะแนน 1

2. ข้อความในเชิงนิเสธ (Negative) ได้แก่ข้อ 8,9,38,40,46,49 และ 50

ให้คะแนนดังนี้

ระดับความต้องการมากที่สุด ให้คะแนน 1

ระดับความต้องการมาก ให้คะแนน 2

ระดับความต้องการปานกลาง ให้คะแนน 3

ระดับความต้องการน้อย ให้คะแนน 4

ระดับความต้องการน้อยที่สุด ให้คะแนน 5

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลระดับความต้องการบริการแนะแนวของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมด ตาม
แนวของเบสท์ (Best. 1970 : 204 - 208) ดังนี้

1.00 - 1.49 มีระดับความต้องการน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 มีระดับความต้องการน้อย

2.50 - 3.49 มีระดับความต้องการปานกลาง

3.50 - 4.49 มีระดับความต้องการมาก

4.50 - 5.00 มีระดับความต้องการมากที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว ได้ผ่านการตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) โดยมีเนื้อหาครอบคลุมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ จากผู้เชี่ยวชาญ 3
ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร (หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) ศาสตราจารย์ดอกเตอร์มิ่งพรพรณ เกิดพิทักษ์
(อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร)
อาจารย์สุชิน สอนศรี (ศึกษานิเทศก์ 6 หัวหน้างานแนะแนว กรมการศึกษานอกโรงเรียน) แล้วนำ
แบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วจำนวน 100 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ประเภทชั้นเรียนที่

โรงเรียนสันติราษฎร์ และประเภททางไกลที่โรงเรียนวัดธาตุทอง รวมทั้งสิ้น 100 คน นำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ และพิจารณาค่า t ระหว่าง 2.04 - 7.97 คัดเลือกมาได้ 50 ข้อ จากนั้นได้ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.935 (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วิธีสร้าง

ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบวัดของแมคเคนแลนด์ (McClelland. 1961 : 492 - 493) และได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของประหยัด ทองมาก (2519) เมธี โพธิ์พันธ์ (2523) ทศพร ประเสริฐสุข (2525) และสุพจน์ สิ้นสุ่งขวัญ (2527) โดยแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะประกอบด้วย 6 ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่ ด้านความทะเยอทะยาน ด้านความกระตือรือร้น ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักวางแผน และด้านความมีเอกลักษณ์ กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง ปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ลักษณะข้อความจะเป็นเชิงนิมาน และเชิงนิเสธ

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีด้านละ 4 ข้อ รวม 24 ข้อ

ด้านความทะเยอทะยาน ได้แก่ ข้อ 12, 14, 15 และ 16

ด้านความกระตือรือร้น ได้แก่ ข้อ 7, 8, 17 และ 28

ด้านความกล้าเสี่ยง ได้แก่ ข้อ 4, 6, 11 และ 18

ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3 และ 21

ด้านการรู้จักวางแผน ได้แก่ ข้อ 5, 19, 20 และ 22

ด้านความมีเอกลักษณ์ ได้แก่ ข้อ 9 10 13 และ 23

ตัวอย่างแบบสอบถามชุดที่ 2

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าได้วางเป้าหมายในอนาคต ของตัวเองไว้แล้ว					
2.	เมื่อทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้ามัก จะบอกครูว่าลืมไว้ที่บ้าน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนตามระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ซึ่งมีค่าคะแนนตั้งแต่

1 ถึง 5 ดังนี้

1. ข้อความเชิงนิมมาน (Positive) ได้แก่ข้อ 2,5,7,9,14,16,18,19,20,22

และ 24 ให้คะแนนดังนี้

ระดับจริงมากที่สุด ให้คะแนน 5

ระดับจริง ให้คะแนน 4

ระดับปานกลาง ให้คะแนน 3

ระดับจริงน้อย ให้คะแนน 2

ระดับจริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 1

2. ข้อความในเชิงนิเสธ (Negative) ได้แก่ข้อ 1,3,4,6,8,10,11,12,13,15,

17,21 และ 23 ให้คะแนนดังนี้

ระดับจริงมากที่สุด	ให้คะแนน	1
ระดับจริง	ให้คะแนน	2
ระดับปานกลาง	ให้คะแนน	3
ระดับจริงน้อย	ให้คะแนน	4
ระดับจริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดระดับแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์ไว้ 3 ระดับ ตามคะแนนที่ได้จากค่าเฉลี่ย ดังนี้

45 - 71	หมายถึง	ระดับแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์สูง
72 - 96	หมายถึง	ระดับแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์กลาง
97 - 112	หมายถึง	ระดับแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์ต่ำ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์ได้ผ่านการตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีเนื้อหาครอบคลุมแรงงูใจไม่ล้มฤทธิ์ 6 ด้าน จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร (หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) ศาสตราจารย์ดอกเตอร์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) อาจารย์สุชิน สอนศรี (ศึกษานิเทศก์ 6 หัวหน้างานแนะแนว กรมการศึกษานอกโรงเรียน) แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 36 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ประเภทชั้นเรียนที่โรงเรียนสันติราษฎร์และประเภททางไกลที่โรงเรียนวัดธาตุทอง รวมทั้งสิ้น 100 คน จากนั้นนำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ t - test และพิจารณาค่า t ระหว่าง 2.60 - 5.86 คัดเลือกมาได้ 24 ข้อ จากนั้นได้ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .864 (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 17 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 25 มกราคม - 11 กุมภาพันธ์ 2533 ได้แบบสอบถามคืนมาและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 600 ฉบับ

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Statistical Package for the Social Sciences (SPSS[®]) วิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับความต้องการ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดย t - test และ F - test

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2524 : 71)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ โดยวิธีการแจกแจง

แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

X_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

X_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

S_L^2 แทน คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

n_H, n_L แทน จำนวนผู้ทำแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ดังนี้ (สุนันท์ ศลโกสม. 2524 : 56)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_c} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

S^2_i แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S^2_c แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 ใช้ t - test Independent ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในความ
ต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และประเภทการเรียน ใช้สูตร
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 215)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่พิจารณาใน t-Distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 2

S^2_1 แทน ความแปรปรวนกลุ่มที่ 1

S^2_2 แทน ความแปรปรวนกลุ่มที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

df แทน $n_1 + n_2 - 2$

3.2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One - Way

Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้านแรงจูงใจในสัมฤทธิ์
และอายุโดยใช้ F - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 260)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างรายคู่

ต่อไปด้วยนิวแมนคูลส์ (Newman kuel)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการเสนอข้อมูลเป็นร้อยละ (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ของนักศึกษา ผู้ใหญ่รวม 600 คน โดยเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานอันดับที่ และระดับความต้องการ (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ของนักศึกษา ผู้ใหญ่จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ (ดังแสดงในตารางที่ 7 - 11)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการใช้ t - test และ F - test ดังแสดงในตารางที่ 12 - 20)

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบ t (t - distribution)

F	แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบ F(F - distribution)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองคะแนน (Mean Square)
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
R	แทน อันดับที่ Rating
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5 - 20

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 คน จำนวนตามตัวแปร ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1) เพศ	1) เพศชาย	300	50
	2) เพศหญิง	300	50
	รวม	600	100
2) ระดับชั้น	1) มัธยมศึกษาตอนต้น	300	50
	2) มัธยมศึกษาตอนปลาย	300	50
	รวม	600	100
3) ประเภทการเรียน	1) แบบทางไกล	300	50
	2) แบบชั้นเรียน	300	50
	รวม	600	100
4) อายุ	1) 14 - 17 ปี	113	18.9
	2) 18 - 21 ปี	226	44.3
	3) 22 - 60 ปี	221	36.8
	รวม	600	100
5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1) ระดับสูง	110	18.3
	2) ระดับกลาง	395	65.8
	3) ระดับต่ำ	95	15.6
	รวม	600	100

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีทั้งสิ้น 600 คน เมื่อจำแนกตามเพศได้ นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิง 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เมื่อจำแนกตามระดับชั้น มีนักศึกษานักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เมื่อจำแนกตามประเภทการเรียน มีนักศึกษาแบบทางไกล 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 นักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เมื่อจำแนกตามอายุ มีนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 14 - 17 ปี 113 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 18 - 21 ปีมี 226 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 22 - 60 ปี มี 221 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และเมื่อจำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง 110 คิดเป็นร้อยละ 18.3 นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลาง 395 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ 95 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 600 คน โดยการเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และ ระดับความต้องการ ดังปรากฏในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการบริการ
แนะแนว

บริการแนะแนว	$\bar{X}$	SD	R	ระดับ ความต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.598	0.494	4	มาก
2. บริการสนเทศ	4.007	0.546	2	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.747	0.541	3	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.030	0.578	1	มาก
5. บริการติดตามผล	3.561	0.555	5	มาก
รวม	3.789	0.408		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.789 ซึ่งแสดงว่าระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการในบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.030$) อันดับ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 4.007$) อันดับ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.747$) อันดับ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.598$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.561$) ซึ่งบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ระดับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่อยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการ (ดังแสดงในตารางที่ 7 - 11) ดังนี้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการจำแนกตามเพศ

บริการแนะแนว	เพศชาย				เพศหญิง			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูล เป็นรายบุคคล	3.617	0.484	4	มาก	3.580	0.505	3	มาก
2. บริการสนเทศ	3.951	0.555	2	มาก	4.062	0.531	1	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.737	0.548	3	มาก	3.758	0.534	4	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.005	0.553	1	มาก	4.056	0.602	2	มาก
5. บริการติดตามผล	3.580	0.560	5	มาก	3.543	0.550	5	มาก
รวม	3.778	0.410		มาก	3.800	0.408		มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายมีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.778 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายมีความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.005$) อันดับ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.951$) อันดับ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.737$) อันดับ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.617$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.580$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาเพศชายมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.800 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีความต้องการบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.062$) อันดับ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 4.056$) อันดับ 3 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.580$) อันดับ 4 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.758$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.543$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการมากทุกบริการ และมีความต้องการบริการติดตามผลเป็นอันดับ 5 เท่ากัน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการจำแนกตามระดับชั้น

บริการแนะแนว	มัธยมศึกษาตอนต้น				มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.558	0.512	4	มาก	3.640	0.474	4	มาก
2. บริการสนเทศ	3.934	0.539	2	มาก	4.080	0.543	1	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.722	0.533	3	มาก	3.773	0.549	3	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.038	0.568	1	มาก	4.023	0.590	2	มาก
5. บริการติดตามผล	3.549	0.569	5	มาก	3.574	0.542	5	มาก
รวม	3.760	0.416		มาก	3.818	0.400		มาก

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.760 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.038$) อันดับ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.934$) อันดับ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.722$) อันดับ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.558$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.549$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษายุ่งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.818 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการในบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.080$) อันดับ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 4.023$) อันดับ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.773$) อันดับ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.640$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.574$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวตรงกัน 3 บริการ ดังนี้คือ มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาเป็นอันดับ 3 ตรงกัน มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลเป็นอันดับ 4 ตรงกัน และมีความต้องการบริการติดตามผลเป็นอันดับ 5 ตรงกัน

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการจำแนก
ตามประเภทการเรียนรู้

บริการแนะแนว	ทางไกล				ชั้นเรียน			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูล เป็นรายบุคคล	3.584	0.516	4	มาก	3.613	0.473	5	มาก
2. บริการสนเทศ	4.021	0.567	1	มาก	3.993	0.524	2	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.748	0.536	3	มาก	3.747	0.546	3	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	3.921	0.611	2	มาก	4.140	0.523	1	มาก
5. บริการติดตามผล	3.508	0.569	5	มาก	3.615	0.537	4	มาก
รวม	3.756	0.430		มาก	3.821	0.384		มาก

จากตาราง 9 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนแบบทางไกล มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการ
แนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.756 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละ
บริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลมีความต้องการบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.021$)
อันดับ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 3.921$) อันดับ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.748$)
อันดับ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.584$) และอันดับ 5 คือบริการติดตามผล
($\bar{X} = 3.508$)

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนแบบชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ เท่ากับ 3.821 แสดงว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียนมีความต้องการในบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.140$) อันดับ 2 คือ บริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.993$) อันดับ 3 คือ บริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.747$) อันดับ 4 คือ บริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.615$) และอันดับ 5 คือ สำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.613$)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลและชั้นเรียน มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาเป็นอันดับ 3 ตรงกัน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการจำแนกตามอายุ

บริการแนะแนว	อายุ 14 - 17 ปี				อายุ 18 - 21 ปี				อายุ 22 - 60 ปี			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูล เป็นรายบุคคล	3.532	0.447	5	มาก	3.613	0.486	4	มาก	3.615	0.526	4	มาก
2. บริการสนทนา	3.957	0.541	2	มาก	4.025	0.543	2	มาก	4.010	0.552	1	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.749	0.572	3	มาก	3.753	0.508	3	มาก	3.740	0.565	3	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.127	0.557	1	มาก	4.035	0.583	1	มาก	3.975	0.580	2	มาก
5. บริการติดตามผล	3.560	0.545	4	มาก	3.582	0.520	5	มาก	3.537	0.601	5	มาก
รวม	3.785	0.398		มาก	3.802	0.390		มาก	3.776	0.437		มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.785 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี มีความต้องการในบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.127$) อันดับที่ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.957$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.749$) อันดับที่ 4 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.560$) และอันดับที่ 5 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.532$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 18 - 21 ปี มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.802 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 18 - 21 ปี มีความต้องการในบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.035$) อันดับที่ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 4.025$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.753$) อันดับที่ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.613$) และอันดับที่ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.582$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 18 - 21 ปี มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 22 - 60 ปี มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.785 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 22 - 60 ปี มีความต้องการในบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.010$) อันดับที่ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 3.975$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.748$) อันดับที่ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.615$) และอันดับที่ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.537$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 22 - 60 ปี มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการในบริการให้คำปรึกษาเป็นอันดับ 3 เท่ากัน

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับความต้องการจำแนกแรงสูงใจไม่ล้มฤทธิ์

บริการแนะแนว	แรงสูงใจไม่ล้มฤทธิ์ระดับต่ำ				แรงสูงใจไม่ล้มฤทธิ์ระดับกลาง				แรงสูงใจไม่ล้มฤทธิ์ระดับสูง			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	SD	R	ระดับความ ต้องการ
1. บริการสำรวจข้อมูล												
เป็นรายบุคคล	3.464	0.508	4	ปานกลาง	3.584	0.477	4	มาก	3.767	0.503	5	มาก
2. บริการสนทนา	3.902	0.507	1	มาก	3.977	0.538	2	มาก	4.204	0.561	1	มาก
3. บริการให้คำปรึกษา	3.739	0.523	3	มาก	3.720	0.525	3	มาก	3.853	0.601	3	มาก
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	3.861	0.592	2	มาก	4.024	0.567	1	มาก	4.200	0.565	2	มาก
5. บริการติดตามผล	3.353	0.421	5	ปานกลาง	3.550	0.545	5	มาก	3.785	0.614	4	มาก
รวม	3.664	0.357		มาก	3.771	0.399		มาก	3.962	0.431		มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.664 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ มีความต้องการบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.902$) อันดับที่ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 3.861$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.739$) อันดับที่ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.464$) และอันดับที่ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.353$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการในระดับปานกลาง นอกนั้นต้องการในระดับมาก

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.771 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลาง มีความต้องการในการบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.024$) อันดับที่ 2 คือบริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.977$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.720$) อันดับที่ 4 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.584$) และอันดับที่ 5 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.550$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลาง มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกบริการ

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการเท่ากับ 3.962 แสดงว่ามีความต้องการบริการแนะแนวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง มีความต้องการบริการสนเทศมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.204$) อันดับที่ 2 คือบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 4.200$) อันดับที่ 3 คือบริการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.853$) อันดับที่ 4 คือบริการติดตามผล ($\bar{X} = 3.785$) และอันดับที่ 5 คือบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.767$) ซึ่งบริการทั้ง 5 บริการนักศึกษาผู้ใหญ่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาเป็นอันดับ 3 ครบถ้วน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ดังแสดงในตารางที่ 12 - 20) ดังนี้

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามเพศ

บริการแนะแนว	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.617	0.484	3.580	0.505	0.93
2. บริการสนเทศ	3.951	0.555	4.062	0.531	-2.50*
3. บริการให้คำปรึกษา	3.737	0.548	3.758	0.534	-0.48
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.005	0.553	4.056	0.602	-1.07
5. บริการติดตามผล	3.580	0.560	3.543	0.550	0.80
รวม	3.778	0.410	3.800	0.408	-0.65

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.65$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

สมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า มีบางส่วนที่สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 1 คือ ความต้องการบริการสนเทศของนักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.50$) สำหรับบริการอื่น ๆ อีก 4 บริการนั้นพบว่า ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว
จำนวนตามระดับชั้น

บริการแนะแนว	มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.558	0.512	3.640	0.474	-2.03*
2. บริการสนเทศ	3.934	0.539	4.080	0.543	-3.30***
3. บริการให้คำปรึกษา	3.722	0.533	3.773	0.549	-1.15
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	4.038	0.568	4.223	0.590	0.32
5. บริการติดตามผล	3.549	0.569	3.574	0.542	-0.57
รวม	3.760	0.416	3.818	0.400	-1.73

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.73$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า มีบางส่วนที่สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 2 คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ

มีนักศึกษาตอนปลายมีความต้องการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.03$) และมีความต้องการบริการสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = -3.30$) สำหรับบริการอื่น ๆ อีก 3 บริการ พบว่ามีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว
จำแนกตามประเภทการเรียนรู้

บริการแนะแนว	แบบทางไกล		แบบชั้นเรียน		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.584	0.516	3.613	0.473	-0.70
2. บริการสนเทศ	4.021	0.567	3.393	0.524	0.62
3. บริการให้คำปรึกษา	3.748	0.536	3.747	0.546	0.03
4. บริการจัดวางตัวบุคคล	3.921	0.611	4.150	0.523	-4.71***
5. บริการติดตามผล	3.508	0.569	3.615	0.537	-2.37*
รวม	3.756	0.430	3.821	0.384	-1.95*

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามประเภทการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลและแบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -1.95$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เรียนแบบทางไกลและแบบชั้นเรียนมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลและแบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคล

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = -4.71$) และมีความต้องการบริการ
ติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.37$) สำหรับบริการอื่น ๆ อีก
3 บริการ พบว่ามีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. <u>การบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.619	.316	1.267
ภายในกลุ่ม	597	145.810	.244	
2. <u>บริการสนเทศ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.377	.189	.633
ภายในกลุ่ม	597	177.905	.298	
3. <u>บริการให้คำปรึกษา</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.021	.011	.036
ภายในกลุ่ม	597	175.175	.293	
4. <u>บริการจัดการวางตัวบุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.745	.873	2.623
ภายในกลุ่ม	597	198.623	.333	
5. <u>บริการติดตามผล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.247	.124	.400
ภายในกลุ่ม	597	184.334	.309	
<u>ค่าเฉลี่ยบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	.084	.042	.252
ภายในกลุ่ม	597	99.869	.167	

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ จำแนกตามอายุพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = .252$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาแต่ละบริการก็พบว่า บริการแนะแนวทั้ง 5 บริการนั้น นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี ก็มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. <u>การบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.932	2.466	10.404***
ภายในกลุ่ม	597	141.497	.237	
2. <u>บริการสนทนา</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.649	2.825	9.768***
ภายในกลุ่ม	597	172.633	.289	
3. <u>บริการให้คำปรึกษา</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.524	.762	2.619
ภายในกลุ่ม	597	173.672	.291	
4. <u>บริการจัดการวางตัวบุคคล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.906	2.953	9.065***
ภายในกลุ่ม	597	194.462	.326	
5. <u>บริการติดตามผล</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.673	4.836	16.507***
ภายในกลุ่ม	597	174.908	.293	
<u>ค่าเฉลี่ยบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.897	2.449	15.379***
ภายในกลุ่ม	597	95.056	.159	

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว จำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F = 15.379$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละบริการก็พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ใน 4 บริการ คือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ($F = 10.404$) บริการสนเทศ ($F = 9.768$) บริการจัดวางตัวบุคคล ($F = 9.065$) และบริการติดตามผล ($F = 16.507$) ส่วนบริการให้คำปรึกษานั้น นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

แรงจูงใจไม่สมฤทธิ์				
		สูง	กลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	3.767	3.584	3.464
สูง	3.764	-	0.180*	0.303*
กลาง	3.584		-	0.120*
ต่ำ	3.464			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ต่างกัน มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลต่างกันทุกคู่ ดังนี้

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับสูงและระดับกลาง มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับสูงและระดับต่ำ มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับกลางและระดับต่ำ มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการสนเทศ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันจำแนกเป็นรายคู่

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		สูง	กลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	4.204	3.977	3.902
สูง	4.204	-	0.227*	0.302*
กลาง	3.977		-	0.073
ต่ำ	3.902			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มีความ
ต้องการบริการสนเทศต่างกัน 2 คู่ ดังนี้คือ

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูงและระดับกลาง มีความต้องการบริการ
สนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูงและระดับต่ำ มีความต้องการบริการ
สนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลางและระดับต่ำ มีความต้องการบริการ
สนเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการการจัดวางตัวบุคคลของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่.

แรงจูงใจไม่สมฤทธิ์		สูง	กลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	4.200	4.024	3.861
สูง	4.200	-	0.176*	0.339*
กลาง	4.024		-	0.163*
ต่ำ	3.861			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ต่างกัน มีความ
ต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลต่างกันทุกคู่ ดังนี้

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับสูงและระดับกลาง มีความต้องการบริการ
จัดวางตัวบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับสูงและระดับต่ำ มีความต้องการบริการ
จัดวางตัวบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจไม่สมฤทธิ์ระดับกลางและระดับต่ำ มีความต้องการบริการ
จัดวางตัวบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการบริการติดตามผล ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		สูง	กลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	3.785	3.550	3.353
สูง	3.785	-	0.235*	0.431*
กลาง	3.550		-	0.197*
ต่ำ	3.353			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มีความต้องการบริการติดตามผลต่างกันทุกคู่ ดังนี้

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูงและระดับกลาง มีความต้องการบริการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูงและระดับต่ำ มีความต้องการบริการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลางและระดับต่ำ มีความต้องการบริการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าสมมุติฐานในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. สมมุติฐานในการค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เรียนแบบทางไกลและแบบชั้นเรียนมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน
5. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 มีประมาณ 4.232 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ พ.ศ. 2530 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในปีการศึกษา 2532 ตามโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ รวมทั้งสิ้น 17 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 600 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่

3.1 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว ทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล มีจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ และแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935

3.2 แบบสอบถามแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความทะเยอทะยาน ด้านความกระตือรือร้น ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านการรู้จักวางแผน ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และด้านความมีเอกลักษณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 24 ข้อ และแบบสอบถามแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .864

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติโดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS^x)

1. วิเคราะห์ระดับความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว ตามตัวแปรด้านเพศ

ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์

5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่นใน กรุงเทพมหานคร สรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญได้ดังนี้

1. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่นในกรุงเทพมหานคร

1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 600 คน มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตัวแปร

2.1 ตัวแปรด้านเพศ

2.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในส่วนรวมมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการให้คำปรึกษา และบริการติดตามผล

2.1.3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว พบว่านักศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการพบว่า มีความต้องการในบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลไม่แตกต่างกัน ส่วนบริการสนเทศนั้นพบว่ามีความต้องการต่างกัน คือ นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีความต้องการบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย

2.2 ตัวแปรด้านระดับชั้น

2.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความต้องการบริการแนะแนว โดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการ จัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการ ติดตามผล

2.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการแนะแนว โดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.2.3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการพบว่า มีความต้องการในบริการให้คำปรึกษา บริการ จัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลไม่แตกต่างกัน ส่วนบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการสนเทศ มีความต้องการต่างกัน คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการสนเทศ มากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.3 ตัวแปรด้านประเภทการเรียนรู้

2.3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล มีความต้องการแนะแนวโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการสนเทศ บริการ จัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบริการ และบริการติดตามผล

2.3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการแนะแนว โดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการ จัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการติดตามผลและบริการสำรวจข้อมูล เป็นรายบุคคล

2.3.3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลและแบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา

เป็นรายบริการพบว่า มีความต้องการในบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ และบริการให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนบริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล มีความต้องการแตกต่างกัน คือ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียนมีความต้องการมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล

2.4 ตัวแปรด้านอายุ

2.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี มีความต้องการบริการ แนะนำโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการติดตามผล และบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล

2.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 18 - 21 ปี มีความต้องการบริการแนะนำโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.4.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะนำโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.4.4 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะนำ พบว่านักศึกษายุ่งที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะนำโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการ พบว่านักศึกษายุ่งที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี ก็มีความต้องการบริการทุกบริการไม่แตกต่างกัน

2.5 ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.5.1 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง มีความต้องการบริการแนะนำโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการติดตามผล และบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล

2.5.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับกลาง มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในระดับมากทุกบริการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.5.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการ พบว่า บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล มีความต้องการในระดับปานกลาง อีก 3 บริการ คือ บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการติดตามผล มีความต้องการในระดับมาก สำหรับความต้องการทั้ง 5 บริการ เรียงลำดับความต้องการของคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2.5.4 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กลาง และต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กลาง และต่ำ มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล แตกต่างกัน ส่วนบริการให้คำปรึกษาพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กลาง และต่ำ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ความต้องการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนว ซึ่งได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผล โดยส่วนรวมในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ปัจจุบันสภาพสังคมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเต็มไปด้วยความเจริญของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ทุกคนต่างประสบกับสภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีความรู้ และต้องปรับตนเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง

แปลงดังกล่าว ดังนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มาเรียนไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ระดับชั้น ประเภทการเรียน หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ต่างประสบกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมใน กรุงเทพมหานครที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ทุกคนมีความต้องการที่จะได้รับการแนะแนว ในปริมาณที่มากเพราะบริการแนะแนวเป็นบริการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มี บุคลิกภาพที่สมบูรณ์ทั้งนี้เพราะการแนะแนวเป็นบริการที่ได้ยึดหลักการที่ช่วยให้บุคคลสามารถช่วยตนเอง ได้ ตัดสินใจด้วยตนเอง ตลอดจนช่วยให้บุคคลมีความพร้อมในการเผชิญชีวิตในสังคม

สาเหตุอีกประการหนึ่ง น่าจะมาจากสภาพการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนผู้ใหญ่ ยังมิได้ กระทำกันอย่างจริงจัง จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคาดหวังและมีความต้องการที่จะได้รับในปริมาณ ที่มาก ดังเห็นได้จากงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ สิทธิขจร (2527 : 78) ที่ศึกษารูปแบบการจัดบริการ แนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม พบว่า โรงเรียนผู้ใหญ่ยังไม่มี ระบบการแนะแนว กิจกรรมที่ส่วนใหญ่คือการปฐมนิเทศ เมื่อศึกษาความต้องการพบว่า นักศึกษา ผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนวในด้านการศึกษา อาชีพ สังคมและส่วนตัวในปริมาณที่มาก และ ยังสอดคล้องกับนวนลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : จ) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการในระดับมากในด้านความต้องการให้ โรงเรียนผู้ใหญ่จัดบริการแนะแนวทางการศึกษาต่อหรือการแนะแนวอาชีพให้แก่นักศึกษา

สำหรับความต้องการบริการแนะแนวแต่ละบริการ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการ แต่ละบริการในปริมาณที่มาก และถ้าเรียงลำดับจากมากไปน้อย เรียงได้ดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล ซึ่งได้ สอดคล้องกับ ไชค์ (Childs. 1972 : 547 - A) ที่ศึกษาความต้องการกิจการนักศึกษาใน วิทยาลัยภาคค่ำของสหรัฐอเมริกา ก็พบว่านักศึกษามีความต้องการในบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็น อันดับ 1 สำหรับผลการวิจัยของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครพบว่า มีความต้องการบริการ จัดวางตัวบุคคลในปริมาณที่มากอันดับ 1 นั้น น่าจะเป็นเพราะว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีเวลาเรียนน้อย เพราะเรียนเฉพาะเวลาเย็น หรือเรียนเฉพาะวันอาทิตย์ หลักสูตรเป็นหลักสูตรเร่งรัด อาจทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้สึกว่ายากไม่ทัน จึงมีความต้องการให้สถานศึกษาสอนซ่อมเสริมให้ รวมทั้ง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มาเรียนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ไม่พอกับค่าใช้จ่ายซึ่งนับวันเศรษฐกิจยิ่งรัดตัว จึงทำให้

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการทุนเพื่อมาสนับสนุนการศึกษา ซึ่งจากข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง แม้ว่านักศึกษาผู้ใหญ่จะประกอบอาชีพ 410 คน แต่ส่วนใหญ่จะรับจ้าง รายได้ไม่มั่นคงและมีถึง 190 คนที่ไม่มีอาชีพ ดังนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีความต้องการให้สถานศึกษาบริการจัดหางานให้ เพื่อช่วยในด้านอาชีพโดยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

จากข้อค้นพบทำให้เห็นว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนวในปริมาณที่มากทุกบริการ ดังนั้นควรที่จะมีการส่งเสริมบริการแนะแนวให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์

2.1 ตัวแปรด้านเพศ

ผลพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชาย และหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมในปริมาณที่มากเหมือนกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" แต่ได้สอดคล้องกับ ณวี จ้อยสำเภา (2520 : 172) ที่ศึกษาความปรารถนาด้านการศึกษา สังคมและส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร พบว่าความปรารถนาโดยส่วนรวมของนักเรียนชายและหญิง เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวต่างกัน ในบริการสนเทศ คือนักศึกษาผู้ใหญ่หญิง มีความต้องการบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชาย ซึ่งสอดคล้องกับ สารภี รัตนบุรี (2522 : 54) ที่ศึกษาความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทาที่หวังจะได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาหญิงมีความต้องการบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาชาย ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าหญิงมีลักษณะกระตือรือร้น ขยัน ชอบชวนชวนหาความรู้ต่าง ๆ ดังงานวิจัยของ วอชเบิร์น (Hurrocks. 1951 : 410 - 418 ; citing Washburne.n.d.) ที่พบว่าวัยรุ่นหญิงมีความปรารถนาการอ่านหนังสือมากกว่าวัยรุ่นชาย และสอดคล้องกับรัตมีทอง อุปะวรรณ (2509 : 86) ที่ศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงในจังหวัดพระนคร มีความปรารถนาในด้านการศึกษามากกว่าวัยรุ่นชาย คืออยากเรียนชั้นมหาวิทยาลัย อยากศึกษาต่อต่างประเทศ อยากเรียนจบขั้นสูงสุด อยากเรียนเก่ง จากลักษณะดังกล่าวทำให้หญิงมีความต้องการ

ที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาก จึงทำให้หญิงมีความต้องการบริการสนเทศมากกว่าชาย

ส่วนอีก 4 บริการคือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการมากเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันไม่ว่าชายหรือหญิง ได้รับความกดดันจากสภาพเศรษฐกิจ การแข่งขันในด้านอาชีพต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดในการดำรงชีวิตที่คล้ายกัน เพราะหญิงต้องออกไปทำงานนอกบ้านเช่นเดียวกับชาย ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายจึงมีความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ต้องการอาชีพมั่นคง ต้องการคำปรึกษา และทราบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาตนเองเหมือน ๆ กัน X

จากการค้นพบ ทำให้เห็นว่าเพศไม่มีผลต่อความต้องการบริการแนะแนว ยกเว้นบริการสนเทศ ที่ต้องจัดให้เพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2.2 ตัวแปรด้านระดับชั้น

ผลพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวมากเหมือน ๆ กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" แต่ได้สอดคล้องกับ วิไลศักดิ์ วรณศรี (2529 : 51) ที่ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับมีความต้องการบริการแนะแนวเหมือนกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ระดับ มีความต้องการบริการแนะแนวต่างกันในการบริการสนเทศ และบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล คือนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการสนเทศและบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 8) เป็นการศึกษาโดยทั่วไปที่มีพื้นฐานวิชาชีพอย่างกว้าง ๆ แต่เมื่อนักศึกษามาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กว้างกว่า มีการเน้นการเลือกกลุ่มวิชาชีพตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป รวมทั้งเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สามารถศึกษาหาความรู้ และทักษะจาก

แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องการที่จะรู้จักตนเอง รู้ว่าตนมีความถนัด ความสามารถอย่างไร ต้องการรู้ข่าวสารและข้อมูลในด้านการศึกษา อาชีพสังคมส่วนตัวมากกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการสนเทศมากกว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนอีก 3 บริการ คือ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ระดับ มีความต้องการเหมือน ๆ กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่เรียนเป็นหลักสูตรเร่งรัด ทำให้นักศึกษาประสบปัญหาการเรียนคล้ายกัน และในสภาพการดำเนินชีวิตในกรุงเทพมหานครทุกคนต้องประสบปัญหากับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปเหมือน ๆ กัน ถึงแม้ว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ระดับ จะมีอาชีพแต่รายได้ส่วนใหญ่น้อย จึงต้องการมาเรียนเพื่อจะยกอาชีพของตนให้ดีขึ้น ดังงานวิจัยของ อติศักดิ์ ศรีภูมื่น (2520 : 36 - 37) ที่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ในกรุงเทพมหานคร พบว่าเหตุผลที่นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียนคือ ต้องการเรียนต่อในชั้นที่สูง ต้องการเพิ่มพูนความรู้สำหรับการทำงานที่ดีกว่าเดิม ต้องการเปลี่ยนงานใหม่เพื่อความก้าวหน้า ดังนั้นนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ระดับ จึงมีความต้องการบริการให้คำปรึกษาบริการจัดวางตัวบุคคลในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน และนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ต่างอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะจบการศึกษา บางส่วนอาจหยุดเพื่อประกอบอาชีพ บางส่วนอาจจะศึกษาต่อ ดังนั้นนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่จะจบหลักสูตร จึงมีความต้องการในบริการติดตามผลเหมือน ๆ กัน

จากการค้นพบทำให้เห็นว่าระดับชั้นไม่มีผลต่อความต้องการบริการแนะแนว ยกเว้นบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการสนเทศ

2.3 ตัวแปรด้านประเภทการเรียน

ผลพบว่า นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน และแบบทางไกลมีความต้องการบริการแนะแนวในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพบว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียนมีความต้องการมากกว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนแบบทางไกลและแบบชั้นเรียนมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน"

เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ประเภท มีความต้องการในบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ และบริการให้คำปรึกษามากเหมือน ๆ กัน ทั้งนี้ น่าจะมาจาก นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 2 ประเภท ต่างมีอาจารย์ประจำกลุ่ม อาจารย์ประจำวิชาเป็นผู้ให้คำปรึกษาให้บริการข่าวสารข้อมูลเหมือนกัน ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการในบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ และบริการให้คำปรึกษาที่คล้าย ๆ กัน ส่วนบริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล พบว่ามีความแตกต่างกัน คือ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียนมีความต้องการมากกว่าแบบทางไกล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการเรียนแบบชั้นเรียนมีความคุ้นเคยในระบบการแนะแนวมากกว่าแบบทางไกล มีสถานที่ที่แน่นอนกว่า มีอาจารย์ประจำที่สามารถติดต่อไปตลอดเวลามากกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนแบบทางไกล ซึ่งสถานที่เรียนไม่แน่นอน การรวมกลุ่มมีน้อยจะมาพบกลุ่มเฉพาะเวลาที่มีการเรียน ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลมองเห็นการติดตามผลเป็นเรื่องที่เป็นไปยาก จึงมีความต้องการบริการติดตามผลน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน แต่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนแบบทางไกลต่างมีความรับผิดชอบในตนเอง เพราะต้องช่วยตนเองในการเรียนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่อายุมาก และมีประสบการณ์ในอาชีพที่ค่อนข้างจะมั่นคงกว่า ซึ่งจากการสังเกตพบว่าส่วนใหญ่ผู้เรียนแบบชั้นเรียนจะมีอายุน้อยกว่า ส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่น และรายได้ไม่มั่นคง ดังนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียนจึงมองเห็นความสำคัญ มีความคุ้นเคยในระบบการเรียน จึงทำให้มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 2 บริการมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล

จากการค้นพบในครั้งนี้ ทำให้ทราบว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกลมีความต้องการบริการแนะแนวน้อยกว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน ทำให้เห็นว่าการจัดบริการแนะแนวของแบบทางไกลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มองเห็นความสำคัญน้อยกว่าแบบชั้นเรียน ดังนั้นควรที่จะประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความสำคัญและเข้าใจในบริการแนะแนวและควรมีการเริ่มการจัดบริการแนะแนวแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล

2.4 ตัวแปรด้านอายุ

ผลพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวมักเหมือน ๆ กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน" แต่ได้สอดคล้องกับคาร์และโจเซฟ

(Karr and Joseph. 1967 : 6424 - A) ที่ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความต้องการของ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีค่าบริการในประเทศสหรัฐอเมริกา พบข้อสรุปว่าบริการแนะแนวมีความจำเป็นแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ทุกวัย

เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี ต่างมีความต้องการบริการแนะแนวเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มาเรียนต่างมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านการศึกษา อาชีพ สังคมและส่วนตัว เพื่อช่วยในการประกอบอาชีพให้ดีขึ้น ให้ได้รับการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง เพิ่มรายได้ และมีความรู้ ช่วยให้ขยายโลกทรรศน์และช่วยยกฐานะของตนเองให้ดีขึ้น ดังการสำรวจของสถาบันการศึกษาแห่งชาติ แห่งประเทศอังกฤษ เมื่อ ปี ค.ศ. 1970 พบว่าเหตุผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง และพัฒนาอาชีพ (ปรม นิคมนนท์. 2528 : 323) ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา กลยาณชาติ (2524 : จ) ที่ศึกษาความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ในระดับ 4 ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการเหมือนกันในด้านการหาความรู้เพิ่มเติม นำความรู้ที่ได้ไปศึกษาต่อ หรือปรับปรุงการงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เขียรศรี วิวิธศิริ (2527 : 160) ที่กล่าวว่า ความต้องการของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยทั่วไปมีความต้องการ 3 ประการ คือ ความต้องการรู้จักตนเอง ต้องการที่จะประสบความสำเร็จ และต้องการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นซึ่ง สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2525 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการผู้ใหญ่ที่สำคัญ คือความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ทุกคน คือความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของ มาสโลว์ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2521 : 245 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. n.d.)

ดังนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มาเรียนไม่ว่าจะมีอายุในช่วงใด ย่อมมีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพในตนเอง ด้วยเหตุนี้เองทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน จึงมีความต้องการบริการแนะแนวเหมือน ๆ กัน เพราะบริการแนะแนวเป็นบริการหนึ่งที่ช่วยให้คนเรารู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ค้นพบความสามารถตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นประโยชน์แต่ตัวเขาเอง ดังนั้นในการให้บริการแนะแนว น่าจะสามารถให้ได้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ทุกระดับอายุ เพราะมีความต้องการมากเท่า ๆ กัน

2.5 ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน"

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการต่างกัน ใน 4 บริการคือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ส่วนบริการให้คำปรึกษานั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความต้องการในสิ่งที่ป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นผลได้ชัดเจนกว่าสิ่งที่ป็นนามธรรม ดังเห็นได้จากความต้องการใน 4 บริการ คือ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่มีการใช้เครื่องมือทางแนะแนว บริการสนเทศ เช่นการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ บริการติดตามผลเช่นเรื่องทุน การสอนซ่อมเสริม บริการติดตามผลเช่น การจัดงานวันศิษย์เก่า การจัดนิทรรศการ เป็นต้น ส่วนบริการให้คำปรึกษานั้น คนทุกคนต่างมีปัญหา มีความต้องการดังนั้นไม่ว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ต่างมีความต้องการที่จะได้รับการให้คำปรึกษาเหมือนกัน

จากการค้นพบดังกล่าวเป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาระดับความต้องการบริการแนะแนว (ตาราง 11) จะพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันจะมีความต้องการบริการแนะแนวมากเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้เท่ากันทุกกลุ่ม ดังนั้นในการจัดบริการแนะแนว ควรที่จะจัดบริการแนะแนวให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ทุกคน เพราะไม่ว่าจะมีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กลาง หรือต่ำ ก็มีความต้องการบริการแนะแนวมากทั้งสิ้น โดยเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากนักศึกษาผู้ใหญ่มิระดับความต้องการบริการแนะแนวในระดับที่มากทุกบริการ ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการและพัฒนางานแนะแนวดังนี้คือ

1. การพัฒนางานแนะแนว

1.1 ผู้บริการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ควรที่จะให้ความสำคัญกับบริการแนะแนว โดยให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ และอัตราค่าจ้างของอาจารย์แนะแนวเพื่อที่จะทำให้งานแนะแนว เป็นรูปเป็นร่างขึ้น เพราะส่วนใหญ่อำจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนวจะขาดความรู้ทั้งกระบวนการและคุณวุฒิ ดังนั้นควรที่จะเพิ่มอัตราค่าจ้างอาจารย์แนะแนวให้อย่างน้อยศูนย์ละ 1 คน นอกจากนี้ควรที่แต่งตั้งให้มีผู้ ทำหน้าที่แนะแนวเพิ่มขึ้นโดยอาจจะประจำเขต หรือมีการรวมหลาย ๆ เขตแล้วให้ผู้ทำหน้าที่แนะแนว คอยให้บริการโดยเฉพาะกับนักศึกษาทางไกล

1.2 ผู้บริหารโรงเรียน ควรที่จะสนับสนุนให้มีการตั้งคณะกรรมการแนะแนว เพราะ จะทำให้งานแนะแนวได้รับการประสานงานจากทุก ๆ ฝ่าย

1.3 ครูผู้สอน ควรที่จะให้ความสนใจและความเป็นกันเองกับนักศึกษาผู้ใหญ่ เพราะ ส่วนใหญ่จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความปรารถนาให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่ให้ความ ช่วยเหลือและการแนะนำในปัญหาต่าง ๆ

1.4 ครูแนะแนว ควรที่จะมีบทบาทในการให้บริการแนะแนว และควรที่จะ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้เข้าใจในบริการแนะแนว ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวควรที่จะรู้และ เข้าใจและสามารถให้บริการได้ จากการตอบแบบสอบถามทำให้ทราบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้อง การให้ครูแนะแนวมีเวลาให้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ให้มาก ดังนั้นครูแนะแนวควรที่จะให้ความสนใจในปัญหา ขณที่นักศึกษาผู้ใหญ่มาเรียน สำหรับแนวทางไกล ควรที่จะมีการแต่งตั้งหรืออบรมให้มีอาจารย์แนะแนว ประจำกลุ่ม อย่างน้อยกลุ่มละ 1 คน เพื่อที่จะได้เข้าใจและรวบรวมปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ได้มาก

1.5 ครูประจำกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดแก่นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล เป็น อย่างมาก ดังนั้นควรที่จะส่งเสริมให้ครูประจำกลุ่มได้รู้จักกระบวนการแนะแนวให้มาก

1.6 ศักยานิเทศก์ ควรที่จะให้การอบรมแก่ครูผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนว เช่น ในด้าน กระบวนการสัมภาษณ์ และการรวบรวมข้อมูล และการให้คำปรึกษา

2. การปรับปรุงบริการแนะแนว

จากการศึกษาความต้องการทำให้ผู้วิจัยได้ทราบความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งมี ข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวได้ดังนี้

2.1 บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล

2.1.1 ควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ ปัญหาเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน และทำให้เข้าใจนักศึกษา ผู้ใหญ่มากขึ้น

2.1.2 ควรที่จะมีเครื่องมือทางการแนะแนวให้มากขึ้น เช่นแบบทดสอบ แบบสอบถาม

2.2 บริการสนเทศ

2.2.1 ในการปฐมนักศึกษา ควรมีการแนะนำวิธีเรียน การแจกเอกสาร รวมทั้งอาจมีการเชิญรุ่นพี่ที่เรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา มาแนะนำถึงวิธีการเรียน

2.2.2 ในการให้บริการข่าวสารข้อมูล ควรเป็นเรื่องที่นักศึกษาผู้ใหญ่สนใจ ซึ่งในการให้บริการอาจทำในรูปกิจกรรมโฮมรูม เสี่ยงตามสาย

2.2.3 ในการปัจฉิมนิเทศ ควรที่จะมีการบรรยายของวิทยากร มีการให้ ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษาต่อ และการสมัครงาน รวมทั้งการปรับตนในสังคม

2.2.4 การจัดบริการสนเทศอาจทำในรูปของ การใช้เทคโนโลยีช่วย เช่น การใช้วิทยุบนรถเมล์ หรือรายการวิทยุเพื่อการศึกษา เพื่อที่จะให้บริการนักศึกษาทางไกลได้มาก

2.2.5 ควรมีกิจกรรมพิเศษที่ช่วยเพิ่มการปรับตัว เช่น กิจกรรมโต้ว่าท้ เป็นต้น

2.3 บริการให้คำปรึกษา

2.3.1 ครูแนะแนวควรมีเวลาให้นักศึกษา โดยอาจทำเป็นบัดรนัดพบ หาก เป็นแบบทางไกล ควรที่จะใช้ภูมิเคอมนหนึ่งของสถานศึกษาจัดตั้งมุมแนะแนว โดยอาจมีการแต่งตั้งให้

มีอาจารย์แนะแนวประจำกลุ่ม ทำหน้าที่ให้บริการแนะแนว

2.3.2 เนื่องจากความไม่สะดวกในการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษา โดยเฉพาะ นักศึกษาที่เรียนแบบทางไกล จึงควรให้มีการบริการที่สามารถติดต่อกันโดยไม่ต้องมาติดต่อด้วยตนเอง ได้แก่ บริการทางจดหมายเป็นอันดับแรก และบริการอื่น ๆ ด้วย เช่น บริการทางโทรศัพท์ บริการทางวิทยุทางการศึกษา เป็นต้น

2.3.3 ควรมีการนำกระบวนการให้คำปรึกษามาใช้ ไม่ว่าจะเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม

2.4 บริการจัดวางตัวบุคคล

2.4.1 ควรจะติดต่อหาทุนการศึกษาให้นักศึกษาผู้ใหญ่

2.4.2 ควรแจ้งแหล่งงานให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ทราบ หากเป็นไปได้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานครจะมีการบริการจัดหางานให้นักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งอาจทำในรูปแบบคล้ายของบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา

2.4.3 ควรที่จะมีการจัดบรรยายพิเศษเฉพาะวิชาที่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนอ่อน

2.5 บริการติดตามผล

2.5.1 ควรมีการจัดนิทรรศการแนะแนว

2.5.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จแล้วให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ทราบ

2.6 บริการด้านอื่น ๆ

2.6.1 ควรมีการบริการอาหาร น้ำดื่มที่สะอาด รวมทั้งควรบริการในด้านห้องน้ำ ที่ความสะอาด แก่นักศึกษาผู้ใหญ่ เพราะจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดนักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการในสิ่งเหล่านี้มาก

2.6.2 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาผู้ใหญ่ เช่น การแข่งขันกีฬา เชื่อมสัมพันธ์ไมตรี เป็นต้น

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาข้อมูลทำให้พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มิมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ควรที่จะศึกษาถึงสาเหตุและวิธีการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของนักศึกษาผู้ใหญ่
2. ควรศึกษาถึงรูปแบบการจัดบริการแนะแนวแก่นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล
3. ควรศึกษาถึงปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่
4. ควรศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภูมิฐานะ อาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ เป็นต้น
5. ควรศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในภูมิภาคอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กัญชลี มักพิมล. กิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อุดสาเนา
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. คู่มือคำแนะนำแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531 ก.
- _____. "ประวัติกรมการศึกษานอกโรงเรียน," ใน 9 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531 ข.
- _____. "ยุทธศาสตร์การแนะแนวในชั้นบท," ใน 10 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- กิลฟอร์ด โฟรลิก. บริการแนะแนวในโรงเรียน. แปลจาก Guidance Services in School. โดย มัลลิกา เกาพิจิตร และคนอื่น ๆ. ม.ป.ท., 2508.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- _____. การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรม ในวิทยาลัยของนักศึกษาชั้น ปกศ. ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงและต่ำ ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อุดสาเนา.
- จงดี ทมโมชิต. การเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อุดสาเนา.

- จันทิมา บุญวนิช. การสำรวจความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อุดลำนเา
- จำเเียร ช่วงโชติ. เทคนิคการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. "บริการปรึกษาในงานแนะแนวระดับมัธยมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาแนะแนวในระดับมัธยม. หน้า 308 - 344. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ฉวี จ้อยสำเภา. ความปรารภรณาค้นการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. ปรญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520. อุดลำนเา
- ชัยวัฒน์ วิสุทธิมรรคกุล. ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2517. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อุดลำนเา
- ชิดชม กาญจนโชติ เกษม สูดหอม และเอนกกุล กริแสง. การแนะแนวเบื้องต้น. พิษณุโลก : วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก, 2514.
- ชูถิ่น จุลทรัพย์. การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อุดลำนเา.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คู่มือเรียนจิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่ : มิตรนราการพิมพ์, 2517.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- พรรงค์ ฉายายนต์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางการเรียนการสอน ของแผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อุดลำนเา
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. การแนะแนว. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์, 2523.
- คารณี วงษ์อู่เ้อย. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. ปรญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อุดลำนเา.

ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
อค์สำเนา.

ทองเรียน อมรัชกุล. เอกสารคำสอนการแนะแนวเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.

ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่น ๆ. หลักการแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พัฒนาศ, 2528.

ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้านดีเด่น ปี 2532. ไทยรัฐ. 6 กันยายน 2532 หน้า 8.

จิรวุฒิ ประทุมทรัพย์. การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2526.

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
อค์สำเนา.

บุหงา วชิระศักดิ์มงคล. การแนะแนวเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ม.ป.ป.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : 2528.

ประเทือง เกาจี. การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัย
การศึกษาในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2516. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อค์สำเนา.

ประภากร โล่ห์ทองคำ. การค้นหาลักษณะบุคลิกการนักศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูนครราชสีมา
จากความต้องการของนักศึกษา ในปีการศึกษา 2523. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อค์สำเนา

ประสาธน์ ปัทมวงษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
และการคิดแบบอเนกนัย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อค์สำเนา.

ประสาร ทิพย์ธารา. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ประเสริฐการพิมพ์, 2521.

_____. จิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนและความสนใจในงานอาชีพของนักเรียนช่างกลปีที่ 3 โรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อุดลำนเา.

ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง และต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อุดลำนเา.

ผกา บุญเรือง. การแนะแนวเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชา การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2528.

ผ่องพรรณ ปัทมธานนท์. ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครู มหาสารคาม ปี พ.ศ. 2510 ที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2523. อุดลำนเา.

พจนา กิยะสูตร. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวตามสภาพที่จัดจริง และ ความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและผู้รับบริการของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อุดลำนเา.

พรหมจิตา แสนคำเครือ. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก, 2528.

พันธุ์ แพทย์รัตน์. รายงานการนิเทศติดตามผลงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระหว่างวันที่ 9 - 27 มกราคม 2532. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ เอกสารหมายเลข 31, 2532.

ไพบุลย์ อินทรวีชา. การศึกษาถึงความต้องการและปัญหาในด้านการปรับตัว ของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมสาธิตแบบประสม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511.

อัครสำเนา.

ภาณุพันธ์ สุวรรณภูมิ. ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรม
อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

อัครสำเนา.

มธุรส วีระคำแหง. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่มีตนเองเป็น
ศูนย์รวมการอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้ตนเอง และในการยับยั้งการพึ่งตนเองของ
เด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515. อัครสำเนา.

ผลวิภา สุวรรณมาลัย. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

อัครสำเนา.

มณูญ แป้นเจริญ. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของ
นักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อัครสำเนา.

มาริสา รัษฎิพย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัครสำเนา.

มาลินี จุฑาปะมา. การศึกษาวิธีการที่ครูแนะแนวใช้ในการพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัครสำเนา.

เมธี โพธิ์พัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์
ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัครสำเนา.

โมหัมหมัด อับดุลกาเดร์ และสมจิตร สร้อยสุริยา. การจัดทำโครงการและการประเมินผล
การศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2520 ก.

_____. การบริหาร การนิเทศ และการประชาสัมพันธ์ การศึกษานอกระบบโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2520 ข.

รัศมีทอง อุปะวรรณ. การสำรวจความปรารถนาของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

ราตรี พัฒนรังสรรค์. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ศุภศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม,
2522.

ราไพพิทย์ จรินดี. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการจิตวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทวีกิจการพิมพ์, 2522.

_____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2524.

ลัดดา โกมลศิริ. การเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ และภาคค่ำ ปีการศึกษา 2519 เพื่อการจัดบริการ
นักศึกษา (Student Personel Services) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519. อัดสำเนา.

ลิขิต กาญจนากรณ์. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.

วรรณसार วรกิจ. พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนในทัศนะของนักเรียน ครู และผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

_____. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2523.

วัชร ทรัพย์มี และจรี อาทิกทินกร. การพัฒนารูปแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในโรงเรียน
เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแก้ปัญหาและวางโครงการในอนาคต. รายงานการวิจัยทุน
 รัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

วัฒนา พัทธราวนิช. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมฝึกหัดครู, 2531.
 (เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 147)

วินิดา แดงสุภา. "แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวในระดับมัธยม," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
การแนะแนวในระดับมัธยม. หน้า 29 - 40. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
 2523.

วิรุฬห์ นิลโรจน์. บทบาทและงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับวิชาชีพ. ม.ป.ท., 2530.

วิลาวรรณ รัตนเศรษฐากุล และคนอื่น ๆ. การเรียนการสอนและการแนะแนวนักศึกษาผู้ใหญ่.
 ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530.

* วิไลศักดิ์ วรรณศรี. ความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อุดลำนานา.

ศึกษาริการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ :
 2525.

ศุกร ศรีแสน. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2521.

สถิต วงศ์สรณ์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2527.

สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
 การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

สมบัติ โขสิตธรรม. การสำรวจปัญหาของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
 ปรินญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505.
 อุดลำนานา.

สมบุรณ์ ศาลยาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2526.

- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สมพร ศิริโชค. การสำรวจความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายในเรื่องการแนะแนว.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2502. อุดลำนเา.
- สมร ทองดี. "บริการติดตามผลและประเมินผล," เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวในระดับมัธยม. หน้า 63 - 144. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- สารภี รัตนบุรี. การศึกษาถึงความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทาที่หวังจะได้รับ
ความช่วยเหลือจากวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ประสานมิตร, 2521. อุดลำนเา
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "งานวิจัยและพฤติกรรมการสอนของครู," ศูนย์ศึกษา. 18(2) ;
ตุลาคม - ธันวาคม 2515.
- สิทธิศักดิ์ สิทธิจักร. รูปแบบการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษา ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4
ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
อุดลำนเา.
- สุขสมร ประพนธ์ทอง. อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรม
ในสังคมของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2521. อุดลำนเา.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
ม.ป.ป.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.
- สุนทรินทร์ ชนโกไสย. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาฤฎราชวิทยาลัย, 2524.
- สุชิน สานศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พาริดา ประธาน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2532.
- สุนันท์ ศลโกสม. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาฤฎราชวิทยาลัย, 2524.

สุพจน์ สิ้นสงวณิชรัตน์. การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อุดลำนเา.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. การวางแผนและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2525.

อดิศักดิ์ ศรีภุมัน. ปัญหาการเรียนวิชาชีพร่างประสบการณ์ชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตร
การศึกษานักเรียนแบบเปิดเสรีระดับที่ 3 - 4 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520. อุดลำนเา.

อดิศักดิ์ ชูวารีวัฒน์. ความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีระดับที่ 4 ที่มีต่อการเข้ารับ
การศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ของจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อุดลำนเา.

อนันต์ ศรีอนันต์. ความต้องการรวมกลุ่มของผู้เรียนการศึกษานักเรียนแบบเปิดเสรีระดับที่ 3 - 4
ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อุดลำนเา.

อนันต์ อนันตรังสี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2514.

อัจฉรา กัลยานชาติ. เหตุจูงใจและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับ 4 ใน
เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
อุดลำนเา.

อรสา หงษ์นิกร. ความต้องการความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อุดลำนเา.

อาคม จันทรสุนทร และคนอื่น ๆ. "การสำรวจสภาพความประพฤติดของนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาคอนตันของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 2," ใน วารสารแนะแนว.
10(44) ; เมษายน - พฤษภาคม 2519.

- Best, John W. Research in Education. Englewood cliffs, No 1. Prentice Hall, 1970.
- Biswalo, Paul Masyenese. "The Jmpact of the Husamm Resolution on Student Personel Services at the University of Dar Ms.Saianm," Dissertation Abstracts International. 42 : 244 - A ; June 1972. February, 1981.
- Childs, J.B.A. "Study of Studen Personal in American Evening Colleges and Student Personal Staffs toward these Services," Dissertation Abstracts International. 42 : 547 - A ; February, 1981.
- Desena, Pual A. "The Role of Coneistency in Identifining Charaacteristics of the Level of Achievement," The Personal and Guidance Journal. 43 : 143 - 149 ; October, 1964.
- Edwin Osear, Bostorm. "A follow-up study of Students in the Boulder Valley Schools Vocational, Technical and Creneral Adult Programs," Dissertation Abstracts International. 33 : 3651 - A ; Aprills, 1976.
- Finkenstein, Jason Albert. "Student Services For Adult at the city University of New Your," Dissertation Abstracts International. 44 : 1703 - A ; 1704 - A ; December, 1983.
- Frochlich, Clifford P. Cruidence Services in Sehools. New York : McGraw-Hill Book, Co., Inx., 1958.
- Guilford, J.P. Personality. New York : McGraw-Hill, 1959.
- Harmans, Herbert I.M. "A Qucetionqire Measure of Achievement Motivation," Journal of Applled Psychology. Vol. 54 : 353 - 365 ; August, 1970.
- Houle, Cyrill O. The Design of Esucation. San Francisco : Jersey, Buss, 1972.
- Hurrock S, John E. The Psychdogy of Adolescence Behavior and Development, Boston, Houghion Mifflin. 1951.
- Kar, John and Joseph. "Mating the Changing Needs of Adults Though Education Programs and Service," Dissertation Abstracts International. 39(10) : 6429 A ; 1976.
- Kothbantau, Sunthorn. "Adult Education in Thailan : A Need Assessment," A Ph.D Dissertation. University, 1978.
- Lawis, Edwin C. The Psychology of Cocsscling. New York : Holk Rinchart and Wonston, Inc., 1970.
- Lindgren, Henoy C. Education Psychology in Classroom. 3rd ed. New York : John Wiley & Sons, Inc., 1967.

- Lynen, Lillie Riddick. "A Comparison of the Health and College Adjustment Problems of Jersey City State College Freshmen Resident and Nonresident women Student," Dissertation Abstracts International. 33 : 499 - A ; August, 1972.
- Maslow, Abraham Harold. Motivation and Personality. 2nd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- McClelland, David C. and others. The Achievement Motives. Appleton - Century Crofts, Inc., New York : 1953.
- _____. The Achieving Society. New York : The Free Press, 1961.
- Nut Morna Lavelle. "Analysis of Student and Teacher Recordings of Adolescent Problems," Dissertation Abstracts International. 33 : 650 - A ; August, 1972.
- Paul, H. Sheats. Clarence D Tyne, and Ralph B. Spence. Adult Education. New York : The Dryden Press, 1953.
- Peter, H.J. and S. Bruce. Guidance : Program Development and Management. Ohio : Charles E. Merrill book, Inc., 1965.
- Puris, June. "Some Problem of Teaching and Learning with in the open University," Education Research. vol. 21, No 3. July, 1980.
- Raffini, James P. "The Relationship Between Regulant Achievement Motivation and College Student Examination Performance," Dissertation Abstracts. 31(3) : 1085 A - 1086 A ; September, 1970.
- Robert, Miller, Stewart. "An Evaluation of the Guidance Program in the He Los Angeles city Adult School," Dissertation Abstracts. Vol. 28 p. 105 - A ; July, 1967.
- Robinfeld William A. "An Appraisal of Guidance Service of the Nework Secondary Schools Thorough a Follow-up Study of a Selected School Leavers," D.E.d. Dissertation. New York : University. Vol. 21.5 November, 1960.
- Song, Hoe Kyun. "Academic Achievement Motivation of Student of Agriculurel. Education and Its Relationship to Certain Variables," Dissertation Abstracts. 32(5) : 2571 A ; November, 1971.
- Vidler, Devck C. Achievement Motivation in Education. New York : Academic Press, 1977.
- William, Proctor M. The Task of Guidance in a Modern School Carhtfornia : Journal of Secondary Education. 12 ; 142 2 147 ; March, 1937.
- Yamane, Toro. Statistics An Tnstructary Analysis. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1969.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก
คุณภาพของเครื่องมือ

คำอำนาจจำแนกแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	4.57	26	4.34
2	4.31	27	4.25
3	4.20	28	3.90
4	3.94	29	3.85
5	3.95	30	3.12
6	3.70	31	5.69
7	2.97	32	5.43
8	2.95	33	4.88
9	2.84	34	4.57
10	2.37	35	4.54
11	7.97	36	4.51
12	6.60	37	4.41
13	5.88	38	4.39
14	5.70	39	4.07
15	4.88	40	2.82
16	4.74	41	7.29
17	4.55	42	7.06
18	4.34	43	6.93
19	3.34	44	5.66
20	3.00	45	4.71
21	5.73	46	4.23
22	5.37	47	4.05
23	4.82	48	2.76
24	4.50	49	2.35
25	4.39	50	2.04

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	8.30	13	4.20
2	5.59	14	3.75
3	5.86	15	3.72
4	4.88	16	3.63
5	4.80	17	3.56
6	4.60	18	3.31
7	4.55	19	3.26
8	4.38	20	3.13
9	4.34	21	2.93
10	4.30	22	2.64
11	4.23	23	2.62
12	4.21	24	2.60

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ .864

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ
ของ
แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการสำรวจ
ข้อมูลเป็นรายบุคคล ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	บริการสำรวจข้อเป็นรายบุคคล	$\bar{X}$	SD	ระดับความ ต้องการ
1.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ ทำอยู่	3.283	1.147	มาก
2.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบบุคลิกภาพเพื่อให้ รู้จักตนเองมากขึ้น	3.723	0.982	มาก
3.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบความถนัดทาง อาชีพเพื่อให้รู้จักตนเองว่ามีความถนัดเหมาะสมกับ งานประเภทใด	3.998	1.008	มาก
4.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบเพื่อวัด เชาวน์ปัญญา	3.743	0.991	มาก
5.	นักศึกษายกย่องให้สถานศึกษาจัดแบบสำรวจความ สนใจในอาชีพ เพื่อทราบว่าตนเองมีความสนใจ ในอาชีพใดบ้าง	3.843	1.043	มาก
6.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลในเรื่องการ ไม่เข้าใจในบทเรียน	4.383	0.857	มาก
7.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ความเป็นอยู่ของนักศึกษา	3.112	1.177	ปานกลาง
8.	นักศึกษาไม่ชอบให้สถานศึกษาสำรวจการปรับตัว ต่อการเรียน	3.420	1.177	ปานกลาง
9.	นักศึกษาไม่ต้องการให้มีการสอบถามถึงการเรียน ของนักศึกษา	3.557	1.255	ปานกลาง
10.	นักศึกษายกย่องให้สถานศึกษาสำรวจอาชีพของ นักศึกษา	2.973	1.225	ปานกลาง

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการสนเทศ
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	บริการสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความ ต้องการ
11.	สถานศึกษาควรจัดป้ายประกาศข่าวสารและ รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้ นักศึกษาทราบ	4.103	1.048	มาก
12.	นักศึกษาต้องการให้มีการบรรยายของผู้มีความรู้ ความสามารถในงานอาชีพแต่ละอย่าง	3.993	1.065	มาก
13.	เมื่อนักศึกษาจะจบการศึกษา สถานศึกษาควรให้ ความรู้ ที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ	4.348	0.840	มาก
14.	ควรมีการแนะแนวทางวิทยุและไปรษณีย์ให้ นักศึกษาทราบ	3.878	1.061	มาก
15.	สถานศึกษาควรพานักศึกษาไปชมโรงงานหรือ หน่วยงานฝึกฝนอาชีพต่าง ๆ	4.077	1.000	มาก
16.	สถานศึกษาควรแจกหนังสือคู่มือนักศึกษาที่เกี่ยวกับ การจัดการของสถานศึกษาวิธีเรียน วิธีการปฏิบัติ ตนในสถานศึกษา	4.100	0.951	มาก
17.	นักศึกษาอยากใหสถานศึกษาเชิญวิทยากรมา บรรยายเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ	3.702	1.091	มาก
18.	นักศึกษาอยากใหสถานศึกษาจัดเสียงตามสาย เพื่อบริการข่าวสาร ข้อมูลการศึกษา และอาชีพ ให้นักศึกษาทราบ	3.558	1.072	มาก
19.	นักศึกษาอยากทราบถึงข้อมูลการศึกษาต่อเมื่อจบ หลักสูตร	4.385	0.837	มาก
20.	สถานศึกษาควร เปิดการบริการห้องสมุดโดยขยาย เวลาให้มากขึ้น	3.918	0.980	มาก

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการให้คำปรึกษา
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	บริการให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับความ ต้องการ
21.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเรื่องการเลือกอาชีพและ การประกอบอาชีพ	3.823	1.00	มาก
22.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการสร้าง มนุษยสัมพันธ์	3.760	0.972	มาก
23.	นักศึกษาต้องการปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว กับเพื่อนในสถานศึกษา	3.487	1.024	มาก
24.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการวางตัวในสังคม	3.555	1.007	มาก
25.	นักศึกษาต้องการปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิธีการเรียน ให้ได้ผลดี	4.437	0.843	มาก
26.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ..	4.277	0.843	มาก
27.	อาจารย์แนะแนวควรมีเวลาเพียงพอให้กับนักศึกษา	4.052	0.862	มาก
28.	นักศึกษาต้องการให้มีการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	3.342	1.017	ปานกลาง
29.	อาจารย์แนะแนวควรให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์หรือ จดหมายแก่นักศึกษา กรณีที่นักศึกษามีปัญหาทางการ เรียน อาชีพหรือส่วนตัว	3.367	1.148	ปานกลาง
30.	นักศึกษาต้องการให้มีการนำปัญหาของนักศึกษาที่ คล้ายกันมาให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม	3.275	1.151	ปานกลาง

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการ
จัดวางตัวบุคคลของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	บริการจัดวางตัวบุคคล	$\bar{X}$	SD	ระดับความ ต้องการ
31.	นักศึกษาต้องการข้อมูลการสมัครงานและการ สัมภาษณ์	3.887	1.077	มาก
32.	นักศึกษาต้องการให้มีการจัดหาอาชีพให้ทำภายหลัง ที่จบการศึกษาไปแล้วถ้าเป็นไปได้	4.108	1.046	มาก
33.	นักศึกษาต้องการทราบแนวข้อสอบแต่ละวิชา ...	4.365	0.894	มาก
34.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดให้ทุนแก่นักศึกษา ที่เรียนดีแต่ขาดทุน	4.222	0.992	มาก
35.	นักศึกษาต้องการให้มีการสอนเพิ่มเติมสำหรับผู้ เรียนอ่อน	4.152	0.940	มาก
36.	นักศึกษาต้องการให้มีการฝึกงานแก่นักศึกษาที่สนใจ	4.042	0.956	มาก
37.	นักศึกษาต้องการให้มีการสอนเนื้อหาบางตอน เพิ่มเติมอีกครั้ง	3.855	1.044	มาก
38.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการติวก่อนสอบ ..	3.815	1.471	มาก
39.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดการสอบชิงทุน การศึกษาต่อ	3.892	1.150	มาก
40.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการสอบซ่อมแก้ตัว กรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่าน	3.967	1.378	มาก

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการติดตามผล
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	บริการติดตามผล	$\bar{X}$	SD	ระดับความ ต้องการ
41.	นักศึกษาต้องการให้มีการสำรวจเพื่อทราบว่า นักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาไปศึกษาต่อหรือ ประกอบอาชีพอะไร	3.442	1.143	มาก
42.	สถานศึกษาควรเผยแพร่การดำเนินงานแนะแนว โดยจัดนิทรรศการให้นักศึกษาทราบ	3.670	1.006	มาก
43.	นักศึกษาต้องการให้มีการติดตามผลถึงการเรียน ของนักศึกษา	3.778	0.984	มาก
44.	นักศึกษาต้องการให้มีการจัดทำจดหมายข่าวแจ้ง ความเคลื่อนไหวของการจัดบริการแนะแนวให้ นักศึกษาทราบ	3.615	1.034	มาก
45.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดทั้งสมาคมศิษย์เก่า	3.540	1.178	มาก
46.	สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องแจ้งข่าวของสถานศึกษา ให้นักศึกษาที่จบไปแล้วทราบ	3.565	1.283	มาก
47.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูล ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการทำงานให้ นักศึกษาทราบ	3.630	1.038	มาก
48.	สถานศึกษาควรติดตามศิษย์เก่าที่เรียนจบไปแล้ว มาแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ให้นักศึกษาปัจจุบันทราบ	3.462	1.138	ปานกลาง
49.	นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดงานวันศิษย์เก่าเป็น สิ่งไม่สำคัญ	3.500	1.271	มาก
50.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะแจ้งข่าวนักศึกษาที่จบ ไปแล้ว ว่าทำงานหรือเรียนต่อที่ไหนให้นักเรียน ปัจจุบันทราบ	3.513	1.181	ปานกลาง

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม ความต้องการบริการแนะแนว

แบบสอบถาม แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวพาริศา ประธาน นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา การแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร" ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอความร่วมมือ จากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว

ชุดที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์

ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ จะเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของนักศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้สึก และความต้องการ คำตอบที่ได้จึงไม่มีผิดหรือถูก ขอให้นักศึกษาตอบคำถามทุกข้อตาม ความต้องการและสภาพที่แท้จริง ซึ่งคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการวิจัยในครั้งนี้ และคำตอบของนักศึกษาจะเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพาริศา ประธาน

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ในการทำแบบสอบถาม โปรดเติมข้อความในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับเจ้าหน้าที่
ลงรหัส

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง ☐ .
2. นักศึกษามีอายุ ปี ☐
3. ปัจจุบันนักศึกษาเรียนอยู่ระดับ
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐
4. ประเภทการเรียนของนักศึกษา
☐ แบบทางไกล ☐
☐ แบบชั้นเรียน ☐
5. อาชีพ
☐ มีอาชีพ โปรดระบุ อาชีพ ☐
☐ ไม่มีอาชีพ ☐

ตอนที่ 2 ความต้องการบริการแนะแนว 5 บริการ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ในการตอบแบบสอบถามตอนนี้ ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในบริการแนะแนว 5 บริการ
2. ระดับความต้องการแนะแนว 5 บริการ กำหนดไว้ 5 ระดับ ถ้า นักศึกษามีความต้องการในระดับใด โปรดตอบให้ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกของนักศึกษาในระดับนั้น ดังนี้คือ

หากนักศึกษามีความคิดและรู้สึกว่าการมาก ให้กาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "มากที่สุด"

หากนักศึกษามีความคิดและรู้สึกว่าการปานกลาง ให้กาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "มา "

หากนักศึกษามีความคิดและรู้สึกว่าการน้อย ให้กาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "ปานกลาง"

หากนักศึกษามีความคิดและรู้สึกว่าการมากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "น้อย"

หากนักศึกษามีความคิดและรู้สึกว่าการไม่ต้องการ ให้กาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "น้อยที่สุด"

3. โปรดเขียนเครื่องหมาย แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาให้ครบ

ทุกข้อ โดยแต่ละข้อให้เขียนเครื่องหมาย ✓ เพียง 1 ช่อง เท่านั้น

ตัวอย่าง

ข้อ	ความต้องการบริการแนะแนว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	สำหรับเจ้าหน้าที่ ลงรหัส
1.	นักศึกษาต้องการให้มีการตรวจสอบสภาพพื้นที่	✓					[]
2.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการบรรยาย บทเรียนทางโทรทัศน์				✓		[]

ความต้องการบริการแนะแนว

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
1.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่				[]
2.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบบุคลิกภาพเพื่อ ให้รู้จักตนเองมากขึ้น				[]
3.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบวัดความถนัด ทางอาชีพเพื่อให้รู้จักตนเองว่ามีความถนัด เหมาะกับงานประเภทใด.....				[]
4.	นักศึกษาต้องการให้มีการทดสอบเพื่อวัดแนวโน้ม ปัญหา.....				[]
5.	นักศึกษายกให้สถานศึกษาจัดแบบสำรวจความ สนใจในอาชีพ เพื่อทราบว่าตนเองมีความสนใจ ในอาชีพใดบ้าง				[]
6.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูล ในเรื่อง การไม่เข้าใจในบทเรียน				[]
7.	นักศึกษาต้องการให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา				[]
8.	นักศึกษาไม่ชอบให้สถานศึกษาสำรวจการ ปรับตัวต่อการเรียน				[]

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
9.	นักศึกษาไม่ต้องการให้มีการสอบถามถึงการ เรียนของนักศึกษา					[]
10.	นักศึกษายากให้สถานศึกษาสำรวจอาชีพของ นักศึกษา					[]
11.	สถานศึกษาควรจัดป้ายประกาศข่าวสารและ รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้ นักศึกษาทราบ					[]
12.	นักศึกษาต้องการให้มีการบรรยายของผู้มี ความรู้ความสามารถในงานอาชีพแต่ละอย่าง					[]
13.	เมื่อนักศึกษาจะจบการศึกษา สถานศึกษาควร ให้ความรู้ ที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จ ในอาชีพ					[]
14.	ควรมีการแนะแนวทางวิทยุและไปรษณีย์ ให้ นักศึกษาทราบ					[]
15.	สถานศึกษาควรพานักศึกษาไปชมโรงงานหรือ หน่วยงานฝึกฝนอาชีพต่าง ๆ					[]
16.	สถานศึกษาควรแจกหนังสือคู่มือนักศึกษาที่ เกี่ยวกับการจัดการของสถานศึกษา วิธีเรียน วิธีการปฏิบัติตนในสถานศึกษา					[]

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	มาก กลาง	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
17.	นักศึกษาอยากให้อาสาสมัครจิตอาสาช่วย บรรยายเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ					[]
18.	นักศึกษาอยากให้อาสาสมัครจิตอาสาช่วย เพื่อบริการข่าวสาร ข้อมูล การศึกษา และ อาชีพให้นักศึกษาทราบ					[]
19.	นักศึกษาอยากทราบถึงข้อมูลการศึกษาต่อ เมื่อจบหลักสูตร					[]
20.	สถานศึกษาควรเปิดบริการห้องสมุดโดย ขยายเวลาให้มากขึ้น					[]
21.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเรื่องการเลือกอาชีพ และการประกอบอาชีพ					[]
22.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการสร้าง มนุษยสัมพันธ์					[]
23.	นักศึกษาต้องการปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการ ปรับตัวกับเพื่อนในสถานศึกษา					[]
24.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการวางตัว ในสังคม					[]
25.	นักศึกษาต้องการปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิธี การเรียนรู้ให้ได้ผลดี					[]
26.	นักศึกษาต้องการปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ					[]

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
27.	อาจารย์แนะแนวควรมีเวลาเพียงพอให้ กับนักศึกษา []						
28.	นักศึกษาต้องการให้มีการให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคล []						
29.	อาจารย์แนะแนวควรให้คำปรึกษาทาง โทรศัพท์หรือจดหมายแก่นักศึกษา กรณีที่ นักศึกษามีปัญหาทางการเรียน อาชีพหรือ ส่วนตัว []						
30.	นักศึกษาต้องการให้มีการนำปัญหาของ นักศึกษาที่คล้ายกันมาให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม []						
31.	นักศึกษาต้องการข้อมูลการสมัครงานและ การสัมภาษณ์ []						
32.	นักศึกษาต้องการให้มีการจัดหาอาชีพให้ทำ ภายหลังที่จบการศึกษาไปแล้วถ้าเป็นไปได้ []						
33.	นักศึกษาต้องการทราบแนวข้อสอบแต่ละวิชา ... []						
34.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดให้ทุนแก่ นักศึกษาที่เรียนดีแต่ขัดสน []						
35.	นักศึกษาต้องการให้มีการสอนเพิ่มเติม สำหรับผู้เรียนอ่อน []						

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	มาก กลาง	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
36.	นักศึกษาต้องการให้มีการฝึกงานแก่นักศึกษา โณนใจ						[]
37.	นักศึกษาต้องการให้มีการสอนเนื้อหาบางตอน เพิ่มเติมอีกครั้ง						[]
38.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการติวก่อนสอบ ..						[]
39.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดการสอบ ชิงทุนการศึกษาต่อ						[]
40.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะมีการสอบซ่อม แก้ตัวกรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่าน						[]
41.	นักศึกษาต้องการให้มีการสำรวจเพื่อทราบ ว่านักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาไปศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพอะไร						[]
42.	สถานศึกษาควรจะเผยแพร่การดำเนินงาน แนะแนว โดยจัดนิทรรศการให้นักศึกษาทราบ ..						[]
43.	นักศึกษาต้องการให้มีการติดตามผลถึงการ เรียนของนักศึกษา						[]
44.	นักศึกษาต้องการให้มีการจัดทำจดหมายข่าว แจ้งความเคลื่อนไหวของการจัดบริการ แนะแนวให้นักศึกษาทราบ						[]

ลำดับ ที่	บริการแนะแนว	มาก ที่สุด	มาก กลาง	ปาน น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ลงรหัส
45.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาจัดตั้งสมาคม ศิษย์เก่า					[]
46.	สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องแจ้งข่าวของ สถานศึกษา ให้นักศึกษาที่จบไปแล้วทราบ					[]
47.	นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษาเผยแพร่ ข้อมูลศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จใน การงานให้นักศึกษาทราบ					[]
48.	สถานศึกษาควรจะติดตามศิษย์เก่าที่เรียนจบ ไปแล้ว มาแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนให้ ประสบความสำเร็จให้นักศึกษาปัจจุบันทราบ					[]
49.	นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดงานวันศิษย์เก่า เป็นสิ่งที่สำคัญ					[]
50.	นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นที่จะแจ้งข่าวนักศึกษา ที่จบไปแล้ว ว่าทำงานหรือเรียนต่อที่ไหนให้ นักศึกษาทราบ					[]

ความต้องการบริการแนะแนวด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือที่กล่าวมา นักศึกษามีความต้องการ
 ด้านใด โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยจนสำเร็จ

ชุดที่ 2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งลักษณะนิสัยที่นักศึกษา มักจะปฏิบัติ ดังนั้นคำตอบของนักศึกษาจึงไม่มีถูกหรือผิด ข้อที่สำคัญขอให้นักศึกษาตอบให้ ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด และคำตอบที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนต่อ การเรียนของนักศึกษา

วิธีทำ 1. ขอให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ของนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งคำตอบได้จัดอันดับไว้ให้นักศึกษาเลือกตอบไว้ 5 ช่องดังนี้

ถ้าข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุด กากตอบ ✓ ในช่อง "จริงมากที่สุด"

ถ้าข้อความนั้นเป็นจริงแต่ไม่ถึงกับจริงมากที่สุด กากตอบ ✓ ในช่อง "จริง"

ถ้าข้อความนั้นเป็นจริงและไม่จริงพอ ๆ กัน กากตอบ ✓ ในช่อง "ปานกลาง"

ถ้าข้อความนั้นเป็นความจริงอยู่น้อย กากตอบ ✓ ในช่อง "จริงน้อย"

ถ้าข้อความนั้นไม่เป็นความจริงเลย กากตอบ ✓ ในช่อง "จริงน้อยที่สุด"

2. ขอให้นักศึกษาทำทุกข้อ และแต่ละข้อให้กาเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ตัวอย่าง

ข้อ	จริงมากที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	สำหรับผู้วิจัย
1. ข้าพเจ้าเป็นคนชอบออกสังคม						[]
2. ข้าพเจ้าชอบดูภาพยนตร์ที่มี						
การต่อสู้ประเภทก้าวร้าว						[]

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	สำหรับผู้วิจัย
1.	ในการออกไปรายงานหน้าชั้น ถ้าครั้งแรกไม่ประสบผลสำเร็จ ข้าพเจ้ามักไม่อยากออกไปอีกเลย					[]
2.	เมื่อมีงานที่จะต้องทำในวันรุ่งขึ้น ถ้าเพื่อนมาชวนไปเที่ยวข้างนอก ข้าพเจ้ามักจะทำเสร็จก่อนจึงไปเที่ยว					[]
3.	เมื่อทำการบ้านไม่เสร็จ ข้าพเจ้ามักจะบอกว่า ลืมไว้ที่บ้าน					[]
4.	เวลาข้าพเจ้าจะทำอะไร ข้าพเจ้ามักตัดสินใจได้ช้า และไม่แน่ใจ					[]
5.	ในการทำงานหรือการเรียน ข้าพเจ้าจะทุ่มเทเวลาอย่างสม่ำเสมอ					[]
6.	ข้าพเจ้ามักจะลังเลไม่กล้าจะทำอะไร เพราะไม่แน่ใจว่าอะไรจะเกิดขึ้น					[]
7.	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้าจะทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ					[]
8.	ข้าพเจ้าจะหมดความสนใจในการเรียนทันที ถ้าอาจารย์สอนเกินเวลา					[]
9.	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องใช้ความคิดมากกว่าเลียนแบบให้เหมือนตัวอย่าง					[]

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก ที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
10.	ข้าพเจ้าจะลอกการบ้านที่ยาก ๆ จากเพื่อน						[]
11.	ก่อนเข้าห้องสอบแทบทุกครั้ง ข้าพเจ้า จะรู้สึกกลัวว่าจะทำข้อสอบไม่ได้						[]
12.	ข้าพเจ้าไม่ยักตั้งความหวังในการ ทำงานไว้สูง เพราะกลัวจะผิดหวัง						[]
13.	ข้าพเจ้า ไม่ค่อยได้เป็นตัวของตัวเอง						[]
14.	เมื่อเรียนบทเรียนที่ยาก ข้าพเจ้าจะ พยายามอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนกว่า จะเข้าใจ						[]
15.	เมื่อประสบความล้มเหลวในงานอย่าง หนึ่ง ข้าพเจ้าจะหมดกำลังใจที่จะคิด หาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำงานนั้นให้ สำเร็จ						[]
16.	ข้าพเจ้ามีความพยายามอย่างยิ่งที่จะ ทำงานให้ได้ตามที่ตั้งใจ						[]
17.	แม้ว่าข้าพเจ้าจะตั้งใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ครั้นถึงเวลานั้นจริง ๆ ข้าพเจ้ามัก จะผลัดวันอยู่เรื่อย ๆ						[]
18.	ข้าพเจ้าจะทำงานให้สำเร็จตามที่ มุ่งหวังมากกว่าจะทำให้ผ่านไป						[]

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก ที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
19.	ข้าพเจ้าได้วางเป้าหมายในอนาคต ของตัวเองไว้แล้ว						[]
20.	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อน เรียนทุกครั้ง						[]
21.	ถ้ามีสิ่งรบกวนขณะทำงาน ข้าพเจ้ามัก จะทำต่อไปไม่ได้หรือทำแล้วมักผิดพลาด						[]
22.	ก่อนไปซื้อของตามศูนย์การค้า ข้าพเจ้า มักจะจดรายการที่ซื้อไว้ก่อน						[]
23.	ในการทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายาม เลียนแบบเพื่อน ๆ						[]
24.	เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงาน ให้ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อย ก่อนกำหนด						[]

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพาริดา ชื้อสกุล ประธาน
วันเดือนปีเกิด	26 มกราคม 2507
สถานที่เกิด	332 หมู่ 2 ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
การศึกษา	พ.ศ. 2520 ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2522 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนศีขรภูมิพิสัย อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2524 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2528 ระดับปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอกการแนะแนว วิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2533 การศึกษามหาบัณฑิต (กศม.) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

พาริดา ประธาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

กรกฎาคม 2533

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ใน กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้น ประเภทการเรียน อายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปีการศึกษา 2532 จำนวน 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนว และแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ $t - test$ และ $F - test$

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 600 คน มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในระดับมาก เรียงตามคะแนนค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ บริการจัดวางตัวบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการติดตามผล

2. นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในระดับมากทุกบริการ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมทั้ง 5 บริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการบริการสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในระดับมากทุกบริการ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล และบริการจัดวางตัวบุคคล มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล และแบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ในระดับมากทุกบริการ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบทางไกล และแบบชั้นเรียน มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า มีความต้องการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีความต้องการบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 - 17 ปี 18 - 21 ปี และ 22 - 60 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบมีความต้องการ 4 บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้นบริการให้คำปรึกษาที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A SURVEY OF THE NEEDS IN GUIDANCE SERVICES
OF ADULT EDUCATION STUDENTS IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

FARIDA PRATHAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

July 1990

The purpose of this study was to find out the need in guidance services of the adult education students in Bangkok and to Compare the need of five guidance services in variance of sex, class level, type of studying, age and achievement motive. The sample was 600 adult education students who studied in adult schools of Non - Formal Education department in Bangkok in 1989 academic year. The data - gathering instruments were the 5 rating scales of the need in guidance services and the 5 rating scales of the achievement motive. The data was analysed by t - test and F - test.

The findings of this study were as follows :

1. All the 600 adult education students need all five guidance services at the high rate, ranging from individual inventory service, information service, counseling service, placement service and follow - up service.

2. Both male and female adult education students expressed their needs for all five guidance services at the high rate. There were significantly different need for information service at .05 level only, but were not significantly different need for four guidance services between male and female adult education students.

3. Both secondary level and the high school level adult education students expressed their needs for all five guidance services at the high rate. There were significantly different need for individual inventory service and placement service between both groups at .05 level except information service counseling service and follow - up service.

4. Both of the learners of Distance learning and class room type - teaching adult education students expressed their needs for all five guidance services at the high rate. There were significantly different need for all five guidance services between both groups at .05 level, especially there were significantly different need for information service and individual inventory service between both groups at .001 and .05 level, respectively.

5. The three different age groups ; 14 - 17 years of age, 18 - 21 years of age and 22 - 60 years of age expressed their needs for all five guidance services at the high rate. There were not significantly different need for all five guidance services among the three different age groups.

6. The adult education students with high, medium and low achievement motive expressed their needs for all five guidance services at the high rate. There were significantly different need for four guidance services among three groups at .001 level except counseling service.